

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nr. 34(906) * MONTREAL, DONELAIČIO 1964 m. RUGPJŪČIO-AUGUST 19 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Ivykiai šių savaitių sąvartoje

- LIETUVIAI PRIEŠ KANADIEČIUS TORONTE
- BERŪKŠTIS PASITRAUKĖ Į VAKARUS
- CHRUSČIOVAS GRASINA VAKARAMS
- DE GAULLE SVEIKATA PABLOGĖJO
- NAUJAS KIPRO PROBLEMAS SPRENDIMAS
- VIETKONGAS PO JAV SMŪGIO NEATSIGAUNA

Lietuviškojo gyvenimo reiškiniai praėjusios ir ateinančios savaitių sąvartose pasireškė palyginamai plačiai ir kai kuriais atvejais efektingai. Savaitė užbaigta Šiaurės Amerikos krepšinio rinktinės EFEKTINGU FINALU AUSTRALIJOJE, kur buvo iškeltas ir plačiai išgarsintas lietuvių ir Lietuvos vardas, tuo pačiu patvirtintas faktas, kad Lietuva ne veltui yra Europos krepšinio meistras. Garbė mūsų krepšinio meistrams!

Mūsų australinė krepšinio rinktinė rugpjūčio 29 dieną Torontе sustikis

SU KANADOS OLIMPINE RINKTINE

ir, galima sakyti, patikrins jos pajėgumą. Kaip žinoma,

Tarptautinėse srytyse

Tarptautiniai įvykiai praėjusią savaitę, kaip ir užpraėjusią, telkėsi tuose pačiuose opiuose punktuose —

INDOKINIJOJE IR

KIPRE,

kur jie tapo daugiau supainioti ir pasunkėjo.

Kipro problema pradėjo pirmauti, ir pasaulinę taiką pastatė į pavojingą padėtį nes **KIP. RO KARO PARUOŠĖ JAS, MAKARIOS,**

yra, atrodo, nusistatęs siekti savo tikslo — išskerdus, kaip jis pats pasakė, Kipro turkus, Kiprą prijungti prie Graikijos. Į pagalbą jis pasikvietė Rusijos diktatūros karines jėgas, kurias pagaliau, ilgokai tylėjęs, Chruščiovas pažadėjo, jei įvyktų kokia in vazija.

Graikija, kaip matome, jau nuo seniau ruošėsi Kipro prijungimui. Dabar jau aišku, kad

MAKARIOS KIPRO PRIJUNGIMĄ SUTARĖ SU GRAIKIJA

ir... su Maskva. Klausimo vystymas vyko taip: Nors Graikija nuo komunistinio perversmo išgelbėjo Vakarai, ypač Amerika, bet Graikija, eidama su Makarium prie Kipro prijungimo ir norėdama užitraukti Maskvos paramą, amnestavo graikų perversmininkus ir tačia ryžosi per Makarijų sulaužyti Kipro konstituciją ir pradėjo pul ti Kipro turkus. Tačiau nenu matė ir neapskaičiavo svarbios aplinkybės.

Turkija, kaip Kipro konstitucijos garantas,

RYZTINGAI ĖMĖSI

TURKUS GINTI.

Turkai pasielgė garbingai, nežiūrint, kad Maskva pradėjo Kipro spausti ir grasinti. Arkivyskupas Makarijus, tikriausiai, be Graikijos žinios ir Maskvą pagalbos nebūtų kreipėsis.

Turkija labai atsargi, ap-

Australijos olimpinę rinktinę mūsų krepšinininkai nesunkiai nugalėjo. Ar stipresnė Kanados olimpinė rinktinė?

SEKA LIETUVIŲ DIENA NEW YORKE

pasaulinėje parodoje rugpjūčio 23 d. Lietuvių parodos komitetui pagarba už tikrai ryžtingai išvystytą Lietuvių dienos ruošimo darbą, reto efektingumo mūsų lietuviškame organizaciniame gyvenime.

Gaila, kad **VILNIAUS „ŽALGIRIS“ NETEŠĖJO**

atlaikyti pirmosios vietos Europos varžybose.

Bet įdomu, kad iš baletu, kuris lankėsi Japonijoje, pasitraukė į Vakarų lietuvis Berūkštis.

galvotai, santūriai, ir visiškai teisėtai elgiasi. Turkaiko: laikykites sutarčių,

SUSTABDYKITE ŽUDYNES IR BUS TVARKA.

Tai yra logiška, korektiška ir teisėta.

Jungtinės Tautos tačiau Kipre, perėjusios ir komedijanto pastumdėlio rolę, gėdingai susikompromitavo. Panašus jų laikymasis Konge šį susikompromitavimą patvirtina. Tat JTO nustoja bet kokios jėgos ir bet kokio autoriteto prasme. Apgailėtina, bet taip yra.

IVYKIAI INDOKINIJOJOS PUSIASALYJE

JAV jėgoms subombardavus provokacijas dariusius Vietkongos centrus, žymiai neteko akiplėšikumo ir pasitikėjimo ne tikta savimi, bet ir Kinijos komunistais. Nors šie daro ir manevrus ties Vietnamu, nors ir siunčia karinę pagalbą, bet aiškiai pamatė, kad

„AUKŠCIAU SAVO BAMBOS NEIŠŠOKSI“.

Ir nors neva stiprinasi, bet pasitikėjimas jau kritęs.

Maskva bando Vietkongui padėti, tuo pačiu ir Kinijos komunistams, ir

GRASINA NUTRAUKTI DUOTUS AZIJOS PIETRŲ ČIŲ IŠIPAREIGOJIMUS,

bet tai beprasmis formalumas, nes Maskva faktinai jau seniai nutraukė išipareigojimus ir, drauge su Kinijos komunistais, pradėjo karą ir prieš Vietnamą ir prieš Laosą. O kai Vakarai siūlo tartis dėl karo sustabdymo, tai Maskva atsako: pasikalbėsime kitimet vasarą... Atseit, kalbėsime tada, kai mes jau būsime užgrobę visą Indokiniją. Tat ir prašosi mintis:

KODEL JAV STIPRIAUSUBOMBARDAVO VIETKONGĄ?

Nors Vietkongas atvirai prisipažino, kad jis torpedavo

Lietuvių gyvenimo faktai

LIETUVIŲ DIENA NEW YORKE

Šventės išvakarėse — rugpjūčio 22 dieną — didžiulėje 69th Regiment Armory, East 26th ir Lexington Avenue, New York, patalpose įvyks Lietuvių Dienos dalyvių ir svečių susipažinimo vakaras

Rugpjūčio 23 dieną:
12 val. — iškilmingo vainiko padėjimo apeigos prie lietuviško kryžiaus

12 val. 30 min. šv. mišios už kenčiančią tėvynę Lietuvą Singer Bowl stadijone;

1 val. 30 min. po pietų tam pačiame stidijone didžiulis paradas.

2 val. po pietų prasidės Lietuvių Dienos iškilmės ir pasirodymai

Rugpjūčio 24 dieną Lietuvių Dienos programa bus tęsiama United States pavilijone.

Rugsėjo 20 dieną parodoje specialiai New Yorko lietuvių diena įvyks New York State pavilijone.

ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ KREPŠINIO

rinktinė ketvirtadienį, rugpjūčio 13 d., parskrido iš Australijos į JAV, Los Angeles, pakeliui sustojusi Havajuose. Australijoje laimėjo prieš visas komandas — ir australų ir lietuvių. Paskutinės trejas rungtynes laimėjo santykiu: 97:55; 78:60 ir 68:52. Sveikiname laimėtojus ir

JAV karo laivus, bet ir Chruščiovas ir Kinijos komunistai vis vien sako, kad Amerika kalta, — bet kokia prasmė buvo daryti santūrius žygius?

Jeigu Kinijos komunistai sako, kad

NIEKUR KOMUNISTAI NIEKO TAIKIU BŪDU NĖRA LAIMĖJĘ

ir ką laimėjo, tai laimėjo tik tai jėga, karu ir prievarta, — tai yra aiški logiška iš to išvada: taikiu būdu nuo komunistų apsiginti negalima, ir čia lemiamos reikšmės turi tikta jėga, kurią komunistai ir naudoja.

KITOS NAUJIENOS

— JAV atstovas Achesonas pasiūlė Kipro problemas sprendimą: Graikija atiduoda Turkijai salą, kurion perkelia turkus iš Kipro.

— JAV prezidentas pasiuntė C. Lodge į Europos vakarų valstybes aiškinti JAV politikos Indokinijos pusiasalyje.

— Rumunijos atstovas Londone pareiškė, kad Rumunija siekia vesti politiką nesikišant į kitų valstybių reikalus.

— JAV senatas priėmė 3,370,000,000 dol. paskyrimą pagalbos reikalingiems kraštams.

— JAV priimtas įstatymas kovai su skurdo likučiais ir tam tikslui paskirtas milijardas dolerių, kurio dalis eis darbininkų mokslinimui.

— Čilė nutraukė santykius su Kuba, nors susirinkime balsavo prieš.

— Kinai išleido knygą, kurioje Chruščiovas aprašytas kaip didžiausias revizionistas, trockininkas, oportunistas.

— Panamos kanalui sukako 50 metų.

lietuvių vardo garsintojus. Rinktinė atskrido jau į Čikagą, kur turi rungtynes, ir po to skrenda į New Yorką, dalyvauti Lietuvių dienoje.

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ LIUTERONŲ JAUNIMO

suvažiavimas, ruošiamas kasmet, šiemet įvyks rugsėjo 5-6 dienomis ties Čikaga, Lake Villa. Suvažiavime, kaip paprastai, dalyvauja JAV ir Kanados jaunimas. Informacijų duoda Valteris Bendikas adresu: 2845 W. 40 St. Chicago, Ill., USA.

● Rūta Kilmonytė-Lee, veikdama ryžtingai, net per patį Rusijos diktatorių, Nikitą Chruščiovą, vargais negalais atsivežė senelę, L. Kamandūlienę, iš Lietuvos į JAV, Kalforniją, kur gyvena ir jos dukterė Ponia Kilmonienė, anksčiau gyvenusi su visa šeima Montrealyje.

● Dailininkė Anastazija Tamosaitienė išsiuntė Lietuvių dienos dalyviams New Yorke — šokėjams ir choristams — paskutinius tautinius rūbus, kuriuos audė nuo praėjusio pavasario.

● JAV Vyčių seimas pasibai gė Čikagoje. Bankieto metu kalbėjo gen. konsulas dr. Daužvardis.

● Australijoje lietuviai dailininkai Melburne ir Sydnejuje turi savo darbų parodas.

— Johnsonas apkaltino Goldwaterį kenksmingu plepumu, nes jis, neturėdamas jokių duomenų, paskleidė gandą, kad Johnsonas leidęs panaudoti atominis ginklus prieš Vietkongą.

— Jau išaiškinta, kad 3 kovojusius už visų JAV piliečių lygias teises, nužudė Ku-Kluso - Klano organizacija, prieš kurią keliama byla.

— 4 JAV transporto lėktuvai nukrido į pagalbą Tėio mbei.

— JAV senate pasiūlyta nutraukti pagalbą Indokinijai, nes Sukarno eina su komunistais.

— Graikai užblokavo Kipre turkų kaimą Kokkina, kurio gyventojai ešą prie bado. Čia graikus bombardavo turkų lėktuvai.

— Italijos prezid. Segni sveikata po kraujoplūdžio ir smegenis, kritiškoje padėtyje.

— Italijos komunistų lyderis Palmiro Togliatti, besigydydamas Kryme, gavo apopleksijos smūgį.

— JAV nuleido į vandenį naują atominį povandeninį laivą Pulaski.

— Alpėse Paryžiaus autobusas su vaikais nukrito į prarają, žuvo 19.

— JTO atstovą Kipre Tomi Uoja ištiko smegenų smūgis.

— Lumbos sekta, vedama Lenčinos, nužudė 500 asmenų.

— Olimpiadoje spalio m. Tokio dalyvauti užsirašė 90 valstybių.

— JAV paleis 8 satelitus, kurie perduos Olimpiados vaizdus.

— Buv. JAV prezidentas Huveris, sulaukęs 90 metų amžiaus, pagerbtas ir pasveikintas ir lieutvių atstovo.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

Atsiųsdami dovanų paskirs tymo bilietų šakneles, „Nepriklausomos Lietuvos“ nuosirdūs rėmėjai atsiunčia tai aukų, tai šėrams įnašų, už ką nuoširdžiausiai dėkojame.

Malonu pranešti, kad šį kartą gavome du šimtininkus:

Rimkus Kazys,
Oakville, Ont. 100.00

Dulkys Kazys,
Prince George, B. C. 90.00

Viso šią savaitę gauta \$ 190

Nuoširdžiausiai dėkojame. Reikia pastebėti, kad K.

Dulkys įnašą papildė iki 100 dol., o K. Rimkus, jau turėdamas 100 dol. įnašą, bet rūpin damasis, kad ir jo sūnus liktų gyvas lietuvių tautai, jo lietuviškos išlaikymo intencija įnešė antrą 100 dol. Tai puikus pavyzdys visiems lietuviams.

M. Fonde buvo ... 12,468.00

Naujai gauta ... 190.00

Fonde dabar yra 12,558.00

MF užplanuota ... 15,000.00

M. F. dar trūksta ... 2,342.00

Visiems būsime dėkingi, kas fondą papildys iki užplauotos sumos. **Valdyba.**

NEW YORKO NAUJIENOS

BUS LEMIAMAS VLIKO POSĖDIS

Šeštadienį, rugpjūčio 29 d. New Yorke rinksis posėdis VLIKO Praplėstas Pr

zidiumas, kur grupių atstovai pasakys savo grupių nusistatymą „Birželio 22“ komisijos surašyto protokolo ratifikavimui klausimu. Ši komisija, išstius metus posėdžiavusi, surašė savo sutartą protokolą, pagal kurį, reformuotame Vlike būtų 15 grupių (8 politinės partijos ir 7 kovos organai). Dabar Vlike yra 10 grupių (7 part. ir 3 kovos organ.). Komisijos yra pasiūlyta ideologiškai artimes-

nėms organizacijoms apsi jungti, kad būtų mažesnis organizacijų skaičius.

Jeigu minėtos komisijos pateiktas protokolas visų grupių bus patvirtintas, tai dvidešimt pirmasis savo veiklos metais, grupių sudėties atžvilgiu, VLIKas bus aštuntą kartą reformuotas. Labai svarbu tik tai, kad VLIKas, kaip jo 1944. II. 16. deklaracijoje paskelbta laikosi: a) lautos jam duoto mandato veikti jos rdu ir b) Konstitucinio Lietuvos valstybės tęstinumo principo. E.

NUO KAPITOLIAUS

SOVIETŲ SAJUNGA RAGINAMA PERZIURĖTI TAUTŲ APSIPRENDIMO POLITIKĄ

Rugpjūčio 8 dieną „The Washington Post“ patalpino Reiterio žinią, kad „Tautų Apsisprendimo Lygos“ aštuoni nariai paragino Sovietų Sąjungą peržiūrėti tautų apsisprendimo politiką Vidurio ir Rytų Europoje.

Šis raginimas buvo padarytas laišku, parašytu tuo reikalu London „Times“, kurį pasirašė šie asmenys: Maurice Schuman — Prancūzų parlamento Užsienių reikalų komi-

sijos vicepirmininkas; Fulton Beamish — Užsienių reikalų komisijos Britų konservatorių partijos narys; Sen. John Sherman Cooper (D. - Hy); Lordas Henderson — Lordų Rūmų narys; Hermann Kopp — Vakarų Vokietijos parlamento (Bundestags narys Paul de Auer — Lygos sekretorius; Franz J. Goodhart — Olandijos parlamento narys, ir Jean de Lipowski — Prancūzų parlamento narys. G. G. K.

KAS NAUJA KANADOJE

KARALIENĖS LANKYMASIS KANADOJE

federaliniame parlamente paskelbtas: karalienė su kun. Pilypu į Charlottetown atvyks spalio 5 d. Sekančią dieną dalyvaus iškilmingame Confederation Memorial Buidings atidaryme ir atidengs paminklinę lentelę. Vakare bus iškilmingame teatro spektaklyje. Spalio 7 d. dalyvaus Prince Edward prov. sostinės parlamento posėdyje, ir svečių garbei gubernatoriaus keliamame bankiete. Spalio 10 d. bus Quebec, kur taip pat dalyvaus provincijos parlamento posėdyje ir 22 pulko, korio karalienė yra garbės pulkininkė, parade. Po to savo laive „Britania“ kels po kylių. Spalio 11 d. skris į Otawą ir Kanados sostinėje vies šes iki spalio 13.

● Vakarų Vokietijoje Vasario 16 gimnazijos mokiniai turi jaunimo studijų dienas, kurios užbaigiamos pianisto A. Smetonos koncertu.

● Prie lietuvių Akademijos Romoje kun. Luima organizuoja lietuvių dokumentacijos centrą.

SVIESTO REIKALAI KANADOJE

ligšiol buvo taip tvarkomi, kad federalinė vyriausybė daug sviesto turėjo magazinuoti ir ūkininkams turėjo daryti primokėjimus, kurie kas savaitę sukosi apie milijoną dolerių. Tačiau pablogėjus reikalams užsieniuose. Anglija nupirko iš Kanados 30 mil. svarų, ir dabar perka dar 45 mil. svarų. Manoma, kad primokėjimai ūkininkams nebus reikalingi.

— Kanada Kubai pardavė rasiųjų gyvulių kelius šimtus — karvių ir bulių.

TURIZMAS KANADAI DUODA AUGANČIAS PAJAMAS

nes praėjusiais metais Kanadoje turistai paliko 600 mil. dol., kai kanadiečiai turizmui išleido 589 mil. dol. Turistų antplūdis Kanadoje pasirodė drauge su kelių išvedimu, ypač transkanadinio, 5,000 mylių ilgio, kelio iir kelių į Kanados šiaurę pagerinimais. Ypač didelio antplūdžio turistų laukiama 1967 metais, kai Montrealyje prasidės pasaulinė paroda.

Dėl Tėvelio mirties Lietuvoje

INŽ. JULIJUI ANIOLAUSKUI

ir šeimai,

reiškiamo nuoširdžią užuojautą

PLIAS Montrealio skyriaus kolegos.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
**LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.**
Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje .....\$ 5.00 Canada .....\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika...\$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur.....\$ 6.00 Other Countries ...\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Visiems svarbu!

APIE KANADOS LIETUVIŲ FONDŲ UGDYMĄ
RAŠO L. FONDO GEN. SEKR. INŽ. P. LELIS.

Šiuo metu aktualiausia tema bus Kanados Lietuvių Fondo išugdymas iki tokio pajėgumo, kad jis savo kapitalo nuosimčiais pradėtų jūdinti aptingusį mūsų kultūrinį gyvenimą ir įtikintų visus tautiečius to Fondo naudingumu ir būtinumu. Kartais tenka išgirsti ir tokius žodžius: „Kam čia reikia to Fondo, jau jų turime pakankamai, vi siems tik duok ir duok. O kas gi mums duoda“?

Zinoma, taip kalba tautietis, kuris be savo asmeniškų reikaliukų ir potagumų, kitokių idealų neturi, ir, kaip sakoma, jam „ubi bene ibi patria“ — kur gerai — ten tėvynė).

Betgi, pažūrėję iš kitos pusės, matome daugumą tautiečių nepasitenkinančių vien materialinėmis gėrybėmis, bet ieškančių aukštesnių jausmų pasaulio ir kovojančių už idealus: išlaikyti savo prigimtį, tautybę ir kalbą.

Lietuvių Fondo naudą jau dabar galime matyti. Amerikos Liet. Fondas, turėdamas dar tik aštuntą dalį savo pajėgumo (135,000 dol.), jau duoda iš kapitalo nuosimčių keletą tūkst. dol. kasmet.

Labai vaizdžiai Liet. Fondo naudą nupiešė J. Rutkus „Laisv. Lietuvos“ nr. 9. Jis rašo: Net šviesiausi akys pasidare, kai paskaitėme, kad pagaliau iš Lietuvių Fondo nuosimčių šiemet jau net trejetas tūkstančių atplaukia lietuvių bei kultūros ugdymui. Ir kasmet toji suma padidės. Ir taip mūsų svarbieji gyvybiniai reikalai turės garantuotą medžiaginį pagrindą. Nei dejuoti per spaudą, ar susirinkimus, nei aukų prašinėti, o tiesiog pasiimti šimtinės ir tūkstantines iš banko ir žinoti, kad tos lėšos neišsėks, kad tas pinigų šaltinis bus nemažesnis ir ateinančiais metais. Tai yra taip puiku, kad šandien iš visų sąmoningų lietuvių širdžių srūva džiaugsmingas dėkingumas L. Fondo sumanytojams ir atkakliems įkūrėjams. O dabar ir mes visi, jau matydami aiškiai naudą dvigubą uolumu prisidėsime. . .

Net vadinami „pažangieji“ pripažįsta Liet. Fondo naudą. „Liaudies Balse“ Nr. 17 rašoma: J. Kardelis, St. Jaku bicko atsišaukiumi uždejo antgalvius „Kapitalas tėvynei, procentai lietuviųbei“. Ki

Spaudos apžvalga

DIDĖJA LIETUVIŲ SAVO TEISIŲ IR PAREIGŲ
SUPRATIMAS IR PLATĖJA AKIRACIAI

Paskutinis SLA seimas padarė prasmingą Donelaičio minėjimą. Paskaitą apie Donelaitį skaitė dr. J. Puzinas, o SLA pirmininkas Dargis prasmingai pasisakė. Taip rašo „Tėvynė“:

SLA prez. P. P. Dargis prisiminė K. Donelaitį savo kalboje, kurią jis pasakė seimo

banketo metu. Jis skatina Donelaičio minėjimą jungti su šiais laikais, iškeliant du svarbius momentus:

1) Lietuvos ūkininkai dabar kenčia kolchozine baudžiaiva, sunkesnę nei Donelaičio laikais;
2) Žemės, kur gimė, dirbo ir gyveno K. Donelaitis, yra

taip sakant, norima sukelti tiek pinigų, kad veiksniams galėtų lietuvių palaikyti tikrai procentais.

Niekas negali būti priešingas pastangoms palaikyti lietuvių. Tai gražus užmojis“. Zinoma, jie yra priešingi dėl kapitalo tėvynei.

Kanados Liet. Fondas kiek pavėluotai įsisteigė, nors apie jį pradėta kalbėti prieš 7 metus. Tad reikalinga praleista laiką „prisivyti“. KLF yra dar silpnas, nes dar tik kelios lietuvių kolonijos prie jo savo įnašais prisidėjo, būtent: Torontas \$2720, London - Delhi \$2050, Montrealis \$1100, Ottawa \$400, Windsor \$200, Hamilton \$100 ir Fort William \$61.

O turime iš viso 20 B-nės apylinkių. Ypatingai pasigenda Hamiltonu, kuris paprastai lėšų telkimu stovėdavo pirmoje vietoje.

Apylinkių valdybos skaitosi kaip organizacijų avangardas ir jos visad rodo pavyzdį kitoms organizacijoms. Iki šiol tik Toronto, Montrealio, Ottawos ir Delhi Apylinkių Valdybos tapo Fondo nariais įnešusiais po \$100.

Liet. Fondas yra ypatingo je padėtyje. Kaip ir kiekviena organizacija, Fondas turi pajamas ir išlaidas, bet jo pagrindinis kapitalas yra neliečiamas, tik jo nuosimčiai eina lietuvių išlaikymui. Tai kas apmoka išlaidas? Organizuojant šį Fondą padaryta apie \$250 išlaidų, kurias padengė patys organizatoriai.

Visuotinio narių susirinkimo metu apie tai buvo priminta, bet org. kom. pirm. V. Ignaitis pasakė: „Šitą užmirškim“. Tokia padėtis liko ir toliau. Taigi Fondo Tarybai, Valdybai ir Komitetams „kol kas“ teks išlaidas užmiršti. Lietuviški laikraščiai visus Fondo skelbimus spausdina dovanai, gi Fondą suorganizuojant ir tų išlaidų ne bus tiek daug. Labai naudinga, apie Kan. Liet. Fondą kuo daugiau rašyti spaudoje. Galima rašyti ir gerai ir blogai, teisingai ir klaidingai, girti ir kritikuoti. Tai ir bus „tam tikra sistema“, pagal kurią srovė, energija ir darbas atsiran da, jei yra du priešingi poliai. KL Fondo ugdymui svarbu, kad visuomenė viską apie jį žinotų ir kartu su juo gyventų.

P. Lelis.

Didelis vertingų dovanų paskirstymas!

„Nepriklausomos Lietuvos“ Bendrovė, susirūpinusi išplėsti spaustuvę iki komerciško darbo galimybių, kad galima būtų baigti su prašymu aukų, šią vasarą ruošia didelį vertingų dovanų paskirstymą, kuriame bus:

10, ar daugiau, ŽYMIŲJŲ DAILININKŲ MENO KŪRINIŲ.

10 KNYGYNĖLIŲ, SURINKTŲ IŠ ŽYMIŲ RAŠYTOJŲ KŪRINIŲ.

13 KOSTIUMŲ PER MAMERTO MAČIUKO SIUVYKLĄ, kiekvienas kuponas po 35 dol.

SIUNTINYS Į LIETUVĄ, APIE 150 dol. VERTĖS.

10 „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ PRENUMERATŲ.

Paskirstymui vykdyti siunčiamos bilietų knygelės — 3 bilietai už 1 dolerį. Vertybių paskirstymas bus ankstyvajį rudenį, specialiaje parengime, kuris bus paskelbtas iš anksto.

PAAIŠKINIMAI: Dailininkų pavardės ir jų darbai bus paskelbti kiek vėliau. Kostiumus užsisakyti galima bus ir

laiskais bet iš kurio krašto, per žymiojo siuvėjo M. Mačiuko siuvyklą, kurios skelbimai yra NL. Siuntinys užsakomas Montrealyje per p. Janinos Adomonienės siuntinių biurą, kurios skelbimai yra „Nepriklausomoje Lietuvoje“.

„Tautiečiai, gavusieji bilietų, maloniai prašomi atsiųsti savo kaimynų adresų. Visi maloniai prašomi dalyvauti dovanų paskirstyme.

Jau yra gauti kūrinių dailininkų: Romo Viesulo, Anastazijos Tamošaitienės, Antano Tamošaičio, Alfonso Dociaus, Česlovo Janušo. Pasižadėjo duoti artimoje ateityje: Halina Žmuidzinienė, Alfonsas Vazalinskas, Gytis Vazalinskas, Adolfina Zubienė, Pranas Baltūnis. Kitų dar laukiama.

Naujai pasižadėjo kūrinių paaugoti šie žymieji mūsų dailininkai, jau pagarsėję ir Amerikoje: Vytautas K. Jonynas ir Viktoras Vizgirda. Tat dovanų, svarbių, vertingų ir įdomių, kurios praturtina šį reikalą, bus itin gausu.

Čiau paskelbsime vėliau. siems nuoširdžiausia padėka.

SKAUTŲ STOVYKLĄ APLANKIUS

Istorinis Montrealio Lietuvių B-nės žygis įvykdytas. Didelis miškingas plotas prie Sidabrinio ežero išgytas ir pirmieji valymo darbai atlikti. Nuosavoje žemėje pirmą kartą susitelkė ir mūsų skautiškasis jaunimas pirmajam stovyklavimui.

Su įdomumu daugelis tautiečių, išsiaiškinę adresą, patraukė į Lawrention kalnus pabendrauti su mūsų jaunu, su būsimuoju mūsų ateities pagrindu.

Ir mūsų mašina, rydama mylias, vingių vingiais nešėsi aštuonioliktą kelio to paties tikslo vedina. Kelias ir apylinkės gražios ir nuobodo džios. Pakelėse kalnų kalnai ir kalneliai, miškų miškeliai, perprošėse sidabru spindė ežerų ežerėliai. „Worms for sale“ iškabos liudija, kad čia atsiduoda žvejų rojom. Ir tik rai, vieną tokių užkalbinus, pasirodo, kad jis iš slielių už dirba \$30 per dieną. Nesinori tikėti, bet pagalvojus, jei jis pats priklauso žvejų kategorijai, tai ir laikosi žvejybos ties jos.

Monotoniškai mašinai užiant, prisimena ir pirmieji Montrealio skautų įsikūrimo žingsniai. Atrodo, taip neseniai, o jau šešiolika metų! Keletas „jaunuolių“, įskaitant ir mane, susirinkome aptarti skautų vyčių būrelio steigimo reikalą. J. Parojus, K. Andruškevičius, A. Morkūnas ir keletas jau pamirštų vardų. O 1949 m. sausio 30 d. J. Parojaus iniciatyva jau gimė pirmasis vienetas, pasi-vadinęs Dr. J. Basanavičiaus vardu. K. Andruškevičius suredagavo primąjį skautų leidinį „Budėk“. Man atitenka dalinis N. Lietuvos spaus-tuvėje technikinis sutvarkymas. Šešiolika metų! Praretę jusios gretos, pasikeitę veidai.

Vežame savąjį jaunųjų skautų, kuris be pertraukos klausinėja: Kodėl skautai? Iš kur jie atsirado? Kodėl jie sportuoja? Ką jie valgo? ir t.

nuo amžių lietuvių tautos apgyventos sritys, tačiau šandien jos priskirtos Sov. Rusijai, kraštas kolonizuojamas ir lietuviški vietovardžiai naikina mi.

Tuo P. P. Dargis nurodė, jog K. Donelaičio minėjimus mes turime daugiau panaudo ti Lietuvos laisvinimo reikalams, jos gyventojų - ūkininkų sunkiai padėčiai nušviesti ir senom Lietuvos sritim gin ti. Ruošdami K. Donelaičio minėjimus, anot P. P. Dargio, turime ne tik pagerbti ra šytoją, bet kartu tiems minėjimams suteikti tautinės kovos prasmę. Toji mintis neturėtų būti pamiršta tų, kurie ruošia minėjimus ir rašo apie sukaktuvininą.

Jeigu kas paklaustų, kas stovykloje patiko ir kas nepatiko, be abejonės atsirastų ir atsakymai.

Sporto rungtynės: Bėgimas, šokimas į toli, į aukštį, jieties metimas pravedama ne silaikant sporto taisyklių. Nie kas nepaaiškina elementari nių reikalavimų.

Dienotvarkėje inspekcija. Suprantame, kad šis laikas skirtas inspektoriams patikrinti ir palapinių vidaus sutvarkymą. Deja, aštuoniame-tis vilkas, grįžęs purvinas ir šlapias, sukiša savuosius rūbus po lova ir taip išstovi iki savaitės pabaigos, iki geroji mamytė lankymo metu, medžių šakose pariša virvę ir sukabina bent pradžiovinimui. Kai kurie vilkai kas rytas rengiasi šlapiais rūbais nors jo lagamine guli keletas sausų pasikeitimų. Tai liudija, kad tokiems vilkams reikia linga liūtų inspekcija, kuri netik matytų pavojus, bet ir pačius vilkus priverstų pasikabinti savuosius apdarus.

Kortomis lošimas palapinė je irgi neturėtų būti skiriamas prie skautiškų žaidimų. Bet tai jau kitiems metams.

L. Girinis.

Laiškai Redakcijai

Gerbiamas Redaktorium, Nors mūsų ginčas dėl Peticijos Jungtinės Tautos ir rinkimo milijono parašų jau pasi baigė, bet perskaitęs N. L. Nr. 32 Tamstos įžanginį:

„Akyvaizdoje baisaus pavojaus, reikalingas didelis sąjūdis“, radau ten savo pavarde net kelius kartus paminėtą, ir ne iš geros pusės. Sakote: „jei gu Peticijos reikalo išsigaudo V. Rastenis ir P. Lelis, tai reiš kia, kad reikalas svarbus“.

Nežinau kaip Rastenis, bet aš tai to klausimo visai neišsi-gandau, ir kad būtų N. L. skai tytojams aiškiau, pridėdu čia II PLB Seimo tuo reikalu nu-tarimą, kuris buvo patalpintas „Pasaulio Lietuvis“ Nr. 1. Jis skamba taip: „Peticija Jungti nės Tautos. PLB Seimas, išklausęs pranešimų apie Peticijos Jungtinės Tautos organizavimą, sumanydami pritaria ir P. L. B. Valdybai paveda dėl jos organizavimo ir vykdymo tartis su atatin-kamais latvių ir estų orga-nais, diplomatais, Vliku, Lie-tuvos Laisvės Komitetu ir ki-tais laisvinimo veiksniais“.

Kaip matome, šiame nutarime ne vienu žodžiu milijonas parašų nėra paminėtas, ką aš ir norėjau įrodyti. Jei PLB V-ba ras reikalą rinkti milijoną parašų, susitarus su latvių, estų ir kitais veiksniais ir duos parėdymą Kraš-tų valdyboms vykdyti, — ta-da vykdysime. Bet kol kas to nėra, tai nėra reikalo mums iš-anksto šūkauti ir laužiti pro atviras duris.

Su pagarba

P. Lelis.

J. Kardelis.

Lietuviai veikia visur

* * *

Kelios dešimtys Vašingtono, D. C. lietuviško jaunimo sėkmingai užbaigė šiuos mokslo metus, dauguma jų avar dais ir pagyrimais.

Gaila, kad kai kurie studentai, atvažiavę iš kitų miestų ar valstijų, tiesiog prapuola. Labai retai juos pripuola-mai kas nors sutinka. Apie jų baigmą sužinoma tik iš laik-raščių.

Studentų ir moksleivių va-saros planai labai įvairuoja; vieni mokysis, o kiti dirbs, kad palengvintų studijas. B. Saldukaitė dalyvaus prancūzų kalbos vasaros kursuose Kanadoje. J. Mažeikaitė ir L. Saldukaitė, Baltimorės tautini- ūkių šokių grupės narės, ruošis Pasaulinės Parodos Dainų ir šokių šventei New Yor-ke. Po tos šventės studentai ir šį pavasarį baigusieji aukš-tesniaisios mokyklas moksleiviai ruošiasi važiuoti į Daina-voja studentų stovyklą, Felicija Giedrytė bus už pagelbininkę Putnamo stovykloje, o Marytė Dambrūnaitė ir Rus- nė Vaitkutė stovyklauso toje pačioje stovykloje. Kiti dar nėra apsisprendę dėl stovyk-lavimo.

Liūdna pastebėti, kad ne-

Gerbiamas Pone Leli, Tai kas gi pradėjo „iš anks to šūkauti ir laužtis pro atvi-ras duris“?

Peticijos klausimas PLB Seime buvo pareferuotas, pa-diskutuotas ir tuo klausimu priimta rezoliucija, kuri Tamstos laiške pacituota. Beli-ko tikrai PLB Valdybai vyk-dyti Seimo nutarimą. Tiktai po pusmečio pradėjo „šūkau-ti“ V. Rastenis „Dirvoje“ ir P. Lelis „Vienybėje“. O da-bar jau viskas išverčiama at- virkščiai — Kardelis „šūkau-ja“?.

Be to, P. Lelis niekaip ne-nori sutikti, kad Peticijai rei-čia parašų. O peticija gi pa-rašų rinkimu pagrįsta. Be pa-rašų nebus ir peticijos. Juk už parašų rinkimo užkliuvo ir V. Rastenis ir P. Lelis.

Turiu pabrėžti, kad pa-rašų rinkime yra visa peticijos esmė. Be parašų kiekvienas mūsų šimtus peticijų gali pa-rašyti. Čia gi ir svarbumas ir, ypač pabrėžtina — sunkumas kaip tikrai yra parašų rinki-me. Ir dar viena, ką P. Lelis nutylė: ne vieno milijono, bet tiek milijonų, kiek jų galima bus surinkti, išvysčius didelį visoje žmonijoje sąjūdį. Su-prantama, kodėl peticijos prie šininkai ir pradėjo atakas prieš parašų rinkimą. Kalbė-kime atvirai ir „nevyniokime į vatą“ vieno milijono.

Reikalas labai didelis, la-bai svarbus, bet ar jį pajėgsi-me padaryti, tai pareis nuo mūsų gyvybingumo ir pasi-aukojimo savo tautos bei tė-vynės labui ir laisvei.

Su pagarba

J. Kardelis.

Ar žinoma, kad

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ SPAUSTUVĖ

spausdina bilietus, pakvie-timus, vizitines, įvairius blankus, receptams lape-lius, vedybinius pakvieti-mus, mirties atveju užuo-jautos laiškus, padėkos korteles, visokius „stat-mentus“, vokus su adre-sais, laikraščius, žurnalus ir knygas.

Darbą atlieka pigiau, ne-gu kitos spaustuvės. Kviečiame įsitikinti.

Spausdinius galime priimti paš-tu ir paštu pasiųsti.

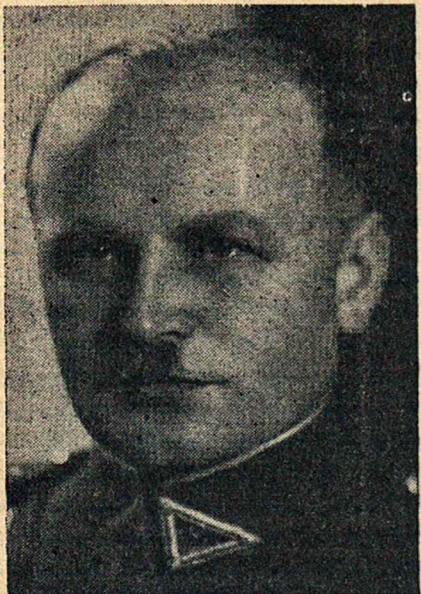
Adresas: 7722 George Street, LaSalle, P. Q., Canada.

Spausdinius galime priimti paš-tu ir paštu pasiųsti.

Bendruomeninės temomis.

JAV Lietuvių Bendruomenė

PASIKALBĖJIMAS SU JAV LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS VEIKĖJU
DR B. MATULIONIŲ

Didžiai Gerb. Daktare,

Tamsta esi nenuilstamas JAV Lietuvių Bendruomenės veikėjas ir pastovus jos darbuotojas, kuris gyvai dalyvauja JAV Liet. B-nės veikloje. Bendruomenės organizacija yra gal geriausia organizacija, kuriai priderėtų turėti visų lietuvių pasitikėjimą ir visokeriopą paramą.

Neseniai įvyko JAV naujai išrinktųjų JAV L. B-nės organų susirinkimai. Gal Tamsta būtum malonus pasidalinti su NL skaitytojais savo mintimis apie JAV L. B-nę.

1. Kaip Jūs vertinate pasakutiniuosius rinkimus: kokie buvo jų palyginamieji plusai ir minusai su praeitaisiais?

— Šių metų rinkimai į J. A. Valstybių Liet. Bendruomenės Tarybą įdomūs keliais atžvilgiais. Jie parodė Amerikos lietuvių didesnę susidomėjimą savo lietuviškosios b-nės ateitimi, nes šiais metais balsavo net 62,7% daugiau, negu 1961 metais; tada visoje J. A. Valstybėse balsavo vos 4649 lietuviai, o dabar — jau 7566. Antra vertus, ir šis gerokai padidėjęs balsuotojų skaičius vis dėlto yra per mažas, jeigu jį palyginsime su Amerikoje gyvenančių lietuvių skaičiumi. Jei šių metų balsuotojų skaičius gerokai paaugo ir tatau laikome geru ženkliu, vis dėlto yra ir šešėlių. Šiais metais galėjo balsuoti kiekvienas lietuvis, kas tik norėjo, nors jis Bendruomenės organizacijos nebūtų parėmęs net vienu centu. Tad balsuotojų skaičiaus padidėjimas dar nėra įrodymas, kad visuomenės dėmesys Bendruomenei ir ypač medžiaginė parama būtų pakankamai stiprėjusi. Nėra jokios abejonės, kad balsuotojų skaičius būtų buvęs žymiai didesnis, jei visose balsavimo vietose L. Bendruomenės vietinės valdybos būtų parodžiusios tinkamą darbštumą ir sumanumą. Pav., man žinoma tokių L. B-sės valdybų, kurios nepasirūpino sudaryti balsuotojų tinkamų sąrašų, pamiršdamos gana apčiuopiamą skaičių vietinių net aktingų lietuvių: jų neįtraukė į sąrašus, neparagino balsuoti, nepasiuntė jiems balsavimo lapelių. Tai — nerangumas.

2. Kokios problemos išky-la, kokie sunkumai bei kliūviniai trukdo bei sunkina B-nės veiklą?

— Apie L. Bendruomenės sunkumus ir problemas neįmanoma papasakoti netik ke liais sakiniais, nes jų neišnagrinetum nė ištaisais, ilgais straipsniais: jų daug. Paminėsiu tik vieną kitą svarbiausią. Vystant lietuvių bendruomenės organizaciją ir plečiant jos darbą, kelių nuolat pastoja daugelio mūsų visuomenės narių vengimas dirbti visuomeninį darbą ir menkas, tiesiog primityvus atsakingumo jausmas; tautinės savigarbos stoka; nesidomėjimas kultūrinio gyvenimu ir savanaudiškas užsidarymas į siaurą, menką tik asmeninio gyvenimo kiautą. Per trejus metus kitas neįstengia net vieną kartą, nedarbo dieną, nueiti į paskirtą vietą ir paduoti balsavimo lapelį. Liet. B-nei, kuri atlieka didelį lietuvių išlaikymo ir lietuvių kultūros ugdymo darbą, daug kas net ubagiškų solida rumo mokesčio grašius nesumoka, nors nesunku būtų tatau padaryti. Tai svarbiausios kliūtys. Kaip jas nugalėti — sunkiausia problema. Jei šios problemos neišspręsime, nieko didesnio nepadarysime, nieko išnyskime lyg lietuvių nebūtume buvę. Jei Liet. B-nės organizacija neturės reikalingų lėšų ir pakankamos paramos savo visuomenėje, ji savo tikslo — išsaugoti lietuvių — nepasiek.

3. Kodėl palyginamai vis dar nedidelis skaičius rinkimuose dalyvauja?

— Svarbus ir kartu skaudus klausimas. Tik kultūringas, visuomeniškai ir tautiškai susipratęs žmogus balsuoja, kai sprendžiamai jo kultūriniai, tautiniai ar kiti svarbūs reikalai. Čia panašu į svarstyklę. Jei vienoje pusėje ant svarstyklių padėtu mēm žmogaus kultūrinį subrendimą, visuomeninio atsakingumo supratimą ir ryžtą, o kitoje svarstyklių pusėje — žmogaus savanaudiškumą polinkius ir rūpinimasis vien savimi, svarstyklės parodytu, koks žmogus prieš mūsų akis stovi, ir ko iš tokio žmogaus galima sulaukti. Nors negalime mūsų visuomenės tokiomis svarstyklėmis patikrinti, bet bendras vaizdas ne paslaptis. Prisiminkime tik tai, kaip išleidžiamų knygų tiražas kasmet pamažu krinta, kaip mūsų laikraščiai sunkiai kovoja už savo buitį; prisiminkime 16 Vasario aukas Lietuvos laisvinimo reikalams: nors tos aukos esti tik kartą per metus renkamos, o kiek ten esti asmenų, teauko-

4. Ar nemanote, kad būtų naudinga B-nei daryti naujų žygių su tikslu į B-nę įjungti, arba susijungti vyresnės ateivijos organizacijas, kad B-nės rėmimas būtų daugumos lietuvių ir kad tuo būtų pašalinta trintis tarp ateivijos kartų ir jų spaudos?

— Jau nemažai kalbėta ir rašyta, kaip suartinti ir apjungti į vieną senąją ir naująją lietuvių ateiviją. Šis klausimas ypatnagai rūpi L. Bendruomenei; bet jo teigiamas išsprendimas labai sunkus, kartais, rodos neįmanomas. Čia daug kaltės rastumėm tiek naujoje ateivijoje, net L. B-nės pačioje vadovybėje. Juk senoji mūsų ateivija buvo ir tebėra didžiai patrijotiška. Bet ji nusivylė naujosios ateivijos organizacijomis ir su nepasitikėjimu į jas žiūri. Kaip pavyzdį paimkime Vyr. Letuvos Laisvinimo Komitetą, arba Vliką. Jį atkūrė tremtyje beėsanti naujoji išeivija?

Montrealio Aušros Vartų choras, vedamas muz. A. Ambroz učio, pasiruošęs dalyvauti New Yorko pasaulinės parodos Lietuvių dienoje rugpjūčio 23 d.

jančių vos 15 minučių ar pusvalandžio savo uždarbi. Manau, kad čia bus raktas, kuris atidaro paslaptį, kodėl Liet. Bendruomenės rinkimuose toks mažas nušimtis balsuoja. Jeigu maskolio okupanto marinamai tautai neretas ryžtasi kartą per metus paukoti tik „kvoderį, ir jau labai gerai, jeigu aukoja net visą dolerį, o kitas ir cento neduoda, tik ne dažnas — pusdieno ar visos dienos uždarbi, tai nesunku suprasti, kodėl tūlam tautiečiui esti „sunku“ nors vieną kartą per trejus metus nunešti ir atiduoti savo balsavimo kortelę. Dar viena didelė kliūtis, tai permenkas Liet. Bendruomenės svarbos supratimas, ypatnagai mūsų senosios ateivijos tarpe. Deja, gana gausu ir tremtinių tarpe tokių, kuriems vis dar nesuprantama, kad lietuvių išlaikymas ilgesniam laikui negalimas, jeigu neturėsime gerai organizuotos lietuvių bendruomenės visose šalyse, kur tik yra lietuvių.

4. Ar nemanote, kad būtų naudinga B-nei daryti naujų žygių su tikslu į B-nę įjungti, arba susijungti vyresnės ateivijos organizacijas, kad B-nės rėmimas būtų daugumos lietuvių ir kad tuo būtų pašalinta trintis tarp ateivijos kartų ir jų spaudos?

— Jau nemažai kalbėta ir rašyta, kaip suartinti ir apjungti į vieną senąją ir naująją lietuvių ateiviją. Šis klausimas ypatnagai rūpi L. Bendruomenei; bet jo teigiamas išsprendimas labai sunkus, kartais, rodos neįmanomas. Čia daug kaltės rastumėm tiek naujoje ateivijoje, net L. B-nės pačioje vadovybėje. Juk senoji mūsų ateivija buvo ir tebėra didžiai patrijotiška. Bet ji nusivylė naujosios ateivijos organizacijomis ir su nepasitikėjimu į jas žiūri. Kaip pavyzdį paimkime Vyr. Letuvos Laisvinimo Komitetą, arba Vliką. Jį atkūrė tremtyje beėsanti naujoji išeivija?

Bus daugiau.

REMDAMAS TAUTOS FONDA, STIPRINI LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS KOVĄ.

O ką gi čionai pamatė senoji ateivija? Vlike „negalėjo“ su tilpti mūsų srovių dalis, metė Vliką ir ne tik metė, bet metų metais pačią apsvienijimo Vlike mintį visaip peikė. Štai ir kitas svarbus pavyzdys. Prieš daug metų JA Valstybių lietuvių sugebėjo visi apsiungti į savo vietinį sakyčiau Vliką, sudarydami Amerikos Lietuvių Tarybą arba Aitą. Duceių ir svrabių darbų yra nuveikusi ši garbinga mūsų senosios ateivijos organizacija. O kaip pasielgta su Aitu JAV? Prisiminkime tik tai 1963 metų įvyki su lietuvių delegacija Vasario 16 prezidentą J. Kennedy.

Pamažu augęs abejojimas dėl naujųjų ateivių organizacijų, kad per jas naujieji ateiviai mėgins senosios ateivijos veikėjas išstumti, išaugo ir nepasitikėjimą. Paminėjau tik keletą stambesnių įvykių; lygiagrečiai veikė nesuskaityti smulkūs, kartais tik vietinio ar net asmeniškio pobūdžio dalykai; jie įvarė tarp senosios ir naujosios ateivijos pleišta. Šis mus lietuvius skaldantis pleištas žalingas visiems, ir naujesiems ateiviams, nes neleidžia mums visiems apsiungti į vieną tvirtą tautinę organizaciją, be kurios lietuvių ilgiems laikams neišlaikysime. Tą mus skaldantį pleišta reikia šalinti, tirpdyti. Vienu rankos mostu jo nepašalinsime. Visų pirm reikia turėti pakankamai gyvenimo išminties. Kol mūsų tarpe bus šūkajanti, kad mes naujieji ateiviai būtume pakankamai „drąsūs bei ryžtingi“, mes ne tik nepašalinsime senosios mūsų ateivijos abejingumo net tokių bendrinių organizacijų atžvilgiu, kaip Liet. B-nė, bet ir patys savo tarpe bendruomenininkai nebeteksim vieni kitais pasitikėjimo ir suskaldysime savo jėgas. Pirmoji turėtų pradėti tirpdyti ledus mūsų spauda bei mūsų visuomenės veikėjai.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

JAV NUGALI S. S-GĄ

Be abejo, šio skyriaus skaitytojai, žino apie JAV lengvosios atletikos rinktinės laimėjimą prieš SS-gą, tačiau vyresnės kartos atstovams, įprasta yra metrinė sistema, tai ir visas šių rungtynių pasekmes (tik pirmų vietų) duosime susipažinimui. Kartu, bus įdomu sužinoti pralaimėjimo reakciją Sov. Sąjungoje, kuri buvo tikra savo pergale Los Angeles stadione. Taigi, vilniškis „Sportas“ (pasirėmęs visos SS-gos nuotaika) apie rungtynes štai kaip rašo (kalbą netaisome): „baisus karštis ir „smokas“ trukdė mūsų vaikams kvėpuoti. Mūsų vaikinai tiesiog duso baigdami. „Ką gi, pagal vilniškį „Sportą“ atrodo, kad amerikiečiai turi kitus plaučius, arba į savo burnas buvo įsidėję filtrus, norėdami išvalyti kvėpuojamą „smoką“, arba gauti šalto oro, nes jie, nežiūrint karštumo ir smoko rungtynes laimėjo...“

SS-ga 10,8 (80 m.)
SS-ga — 6,66 m.
JAV — 1,70 m.
SS-ga 17,21 m.
SS-ga 55,07 m.
SS-ga 55,79 m.

Du pasaulio rekordus šiose varžybose atsiekė amerikiečiai — Longas rutulio stūmimo ir Hausen šuolyje su kartim. Be to, už Sov. S-gą, šalia gudu, ukrainiečių, armėnų ir kt. pavergtų tautų, taip pat dalyvavo latviai, estai ir lietuviai. Mūsų šaliai užėmė šias vietas: A. Varanauskas pasekme 18,24 m. rutulio stūmimo buvo ketvirtas, K. Orentas 5000 m bėgime trečias (jo pasekmė 14 min. 18 sek.) ir 1500 m neįprastam bėgime A. Aleksiejūnas (jo specialybė yra 3 km su kliūtim) ketvirtas, silpnu laiku — 3 min. 52 sek.

AUKOS NL

Liepos mėn.

KLB Wellando Ap. valdyba	\$ 30.—
J. Danuskas	1.—
S. Prancūnas	1.—
N. G. Noges	1.—
E. Jorkevičienė	2.—
L. Dautartas	2.—
J. Bakanavičius	1.—
T. Bartkus	1.—
J. Audėnas	2.—
J. G. Skaistys	9.—
A. Braskys	4.—
V. Jakubauskas	2.—
A. Jurjonas	2.—
Marytė Skalins	1.—
L. Bernotienė	2.—
J. Ž.	2.—
L. Daunienė	1.00
V. Petrauskas	1.—
J. Kaseliūnas	4.—
R. Verbyla	4.—
A. Stalionis	50
V. Labašauskas	1.—
A. Andrulewch	2.—
A. Paškevičius	0,50
V. Tamulevičius	1.—

Nuoširdžiai dėkojame už aukas. N. L.

Pažinkime save ir kitus.

DONELAIČIO LIETUVA

PETRAS BŪTENAS

4.

Ryšium su neužmirštamuoju Glopaičiu tuoj minėtinas ir kitas garsus prūsų vadovus ir jų sukilėlių vadus Herkus Mantas, istoriniuose šaltiniuose žinomas kaip Henricus Montes, natangischer Haeuptlig „Notangos vyriausiasis“ 1260 metais (SRP. I. 90; Trtm. PN. 61) iš Mantiminių giminės: Montemini XIII a. natangischen Aelsgeschlecht „Notangos kilmingųjų giminė“ (SPP. I. 131; Trtm. PN. 62). Šis žmogus jau aiškiai įėjęs yra į lietuvių grožinę literatūrą, nors į Lietuvos istoriją jis ligi šiol tėra dar silpnai įtrauktas. O Glopas ten dar net visiškai nėra; nėra ir kitų anos mūsų šalies sukilimų vadų.

Taigi, kaip ir Mantas, Glopas su savo karais laimingai kovojo ir ėmė vokiečių riterių pilis, pvz. 1260 metais sugriaudamas Brandenburgo pilį Notangoje, 1273 metais apsupdamas vokiečių pilį Semboje. Bet, pagaliau, kaip ir Mantas, Glopas buvo kokio niekšo šni-

piškai baltų prešams išduotas, vokiečių paimtas ir jų nulinčiuotas net be teismo proceso. Tą savo tėvų tėvų žemės teisingą ir teisėtą gynėją Glopą vokiečiai pakorė Karaliaučiaus mieste vienam kalne, kur po tos kryžiuotiškos egzekucijos praminė vok. Glappenberg „Glopos kalnas“, o vėliau okupantų susigriebta: norėdami ištrinti karzygio Glopas atminimą iš čia buvusių prūsų bei lietuvių ir paslėpti tokią Vokiečių ordino niekšybę, vokiečiai tą kalną sakė vadinti rašyti Rollberg „ratkalnis“.

Sov. Rusija, okupavusi M. Lietuvą — Karaliaučiaus sritį, lietuviams neleido vado Glopas egzektavimo vietos — to kalno senuoju, taigi ir tikruoju Glopokalnas vardu vadinti. Ir šitai ligi šiol karzygio Glopas atminimas tebėra ir užmirštas, ir okupantų neleidžiamas atgaivinti vėlonies giminei — lietuvių tautai. Glopas ir Mantas žuvo prieš 700 su viršum metų, ir po tiek daug metų visi trys mūsų „galingieji“ priešai vienodai tebeįgyvintų prūsų, jų brolių lietuvių ir viešosios pasaulio opinijos, tebeklastodami baltų istoriją ir tebeatsirūgdami savaisiais šlykščiausiais okupantiškaisiais darbais.

Kaip jie nebaltai ir dar okupantai Sov.

Rusijos kolonizacinės imperijos asmenyje leis lietuviams karzygi Glopą atminti ir pagerbti, kad ir Kauno Karo Muzėjaus sodelyje stovėjusį dailų menišką Lietuvos respublikos Nepriklausomybės paminklą jie, anot Donelaičio, „smirdai“, nuvertė ir sunaikino.

Jei lietuvių būtų laisvi ir galėtų savo žemėje šeiminkauti kaip tinkami, tai Karaliaučius turėtų ir pavyzdinai sutvarkytą Glopokalną, ir tame kalne savo karzygo Glopopos paminklą pastatyti, kaip kad, palyginkime, nepriklausomoji Lietuvos valstybė yra pastačiusi įdomų ir menišką aukštą paminklą Sukilėlių kalne Šiauliuose. O tas svetimųjų išniekintas kalnas lietuvių triušu buvo paverstas viena iš gražiausiųjų ir įdomiausiųjų nuolat lankomų vietų mieste; jis kartu buvo ir jaukus plataus akiračio sodelis gyventojams pasilsėti. O senovėje tame kalne velikorosai — rusai kardavo pagautuosius 1863 metų lietuvių sukilėlius prieš slavines Rusijos imperiją. Ir šito dabartinė slavinė Sov. Rusijos imperija cariskai negali pakęsti.

TAUKIAI

Ar Donelaičio poemoje Tauriai išgalvoti, ar iš tikrųjų tokia gyvenvietė M. Lietuvoje buvo, — sunku pasakyti. Tiesa netoli

nuo Lazdynėlių ir Tolminkiemio yra Tauriniai, arba Išlydimiai, Išlyd-Im-ai, vok. Iszledimmen, kamienas Iš-lyd-im-, dvaras, Stalupėnų aps. Enciūnų par. (Klv. 60 p.). Teoriškai gali būti Taurius bei Tauriniai pavardė, iš jų Tauriai bei Tauriniai vietovardžiai, o toliau ir su liet. pries. -š k-: iš Tauriai — Tauriškaiai, iš Tauriniai — Tauriniskiai. Jei aną dvarvietę būtų valdęs Taurius, tai, pvz. jam mirus ar kaip, vietos vardas būtų galėjęs išlikti kitiems ten atsiradusiems gyventojams jau ir kaip Tauriniai ir toliau net Tauriniskiai. Enciūnų bžk. stovi 10 km į šiaurę nuo Tolminkiemio, prie Rūdups (Pisos, Priegliaus pradžios, žemupio kairio - pietinio įtako), 15 km į pietryčius nuo Donelaičio gimtinės Lazdynėlių.

Tauriai 3b ir latvių tauri abu tik daugiskaitos, o prūsų tauris ir vienaskaitos „prc. gras, ang fat, vok. Fett“. Anokie vietovardžiai gali būti nuo taurius 2 „kas taurus mėgsta (LKV), bet ir taurų pardavinėtojas arba ir riebus žmogus, t. y. daug kūne taurku prisikaupęs“ arba nuo taurė 2 „žolė (symptom) LKV“. LA Vietose įvairiose apylinkėse šaknies Taur- yra lik 10 vietovardžių, suq nēnēnēnē

KULTŪRINĖ KRONIKA

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS XXXI TOMAS

jau pasiekė prenumeratorius.

Trisdešimt pirmasis Lietuvos Enciklopedijos tomas, redaguotas Dr. Jono Puzino, apima žodžius Teleskopas - Tūbinės.

Šiame tome stambesnių straipsnių tarpe yra: televizija, Telšiai, termometras, tenisas, teologija, testamentas, tėvynė, Tibetas, tiesa, tikėjimas, tikimybių teorija, tiltas, Tilžė, tinklinis, topografija, Tirkšliai, tironija, Tysliava, Tiškevičiai, Tytuvėnai, Tyzenhauzenai, tolerancija, Toliušiai, Tolstojus, Torontas, Totoraitis, totoriai, trachoma, tragedija, tragikomedija, Traideniai, Trakai, transcendencija, transplantacija, Trečiasis ordinas, Trečiokai, Trejybė, tremtis, Tridentas, trianguliacija Lietuvoje, Trijų kryžių kalnas Vilniuje, Trinitoriai, Tryškiai, trobos, Troja, tropikai, Troškūnai, Trubeckoj, trubadūrai, Tūbelis ir kiti.

Daugelis kas pavaizduota atvaizdais. Tomas išleistas gražiai. Bendrai, Lietuvos Enciklopedija yra didžiausias žinių šaltinis.

Lietuvių Enciklopedija dar galima užsiprenumeruoti. Per „Nepriklausomą Lietuvą“ Enciklopedija galima užsisakyti išsimokėjimo sąlygomis, pagal užsakytojo - prenumeratoriaus pagedavimus bei galimybes. Rašykite: 7722 George Street, LaSalle, P. Q., Canada.

LIETUVIŲ PROFESORIŲ DRAUGIJOS

maloniai kviečiami dalyvauti paprastam dvimetiniam LP DA draugijos visuotiniame suvažiavime rugsėjo 13 d. sekmd. 12 val. Čikagoje, Jaunimo Centre. Iš vakaro, šeštadienį rugsėjo 12 d. 7 v. 30 min. vakare pirmą kartą pagerbsime abiejų Tėvynės okupantų nužudytus ir kankintus mūsų Kolegas ir studentus partizanų uždėjimu vainiko prie paminklo kovotojams žuvusiems dėl Lietuvos laisvės. Po pagerbimo akto dalyvausime subvime—vakarieneje, kurią ruošia Li tuanistikos Instituto Iždo Ta ryba suburti lietuvių akademikus, baigusius aukštąsias mokyklas Lietuvoje ar kitur. Laukiamas pilnas bus skirtas minėto instituto darbams spausdinti. Dėl bilietų prašome iš anksto kreiptis su septyniolika doleriais pas prof. S. Dirmantą: 6616 S. Washtenaw, Chicago 29, ILL.

L.P.D.A. Valdyba.

BAIGIAME SPAUSDINTI A. BALTRŪNO ROMANĄ

„Tu mane šauki“.

Komunistai A. Baltrūną už tai pasmerkė, nes romanas vaizduoja maždaug tikrą okupuotos ir pavergtos Lietuvos gyvenimą, su komunistų partijos prievartavimais, kurie dėl to sudaro daug nenormalumų.

A. Baltrūnas kaip tikrai ir bandė pavaizduoti tuos nenormalumus, sovietinę biurokratiją, kuri kyla iš partijos dirigavimo. Jis bandė pavaizduoti ir architektų, kaip menininkų, kuriems įsakytas „socialistinis realizmas“, tragediją, besibaigiančią vienu nusivylimais, kitų pašliaužiniškais pataikavimais ir perėjimu iš kūrybos į rutiną, trečiųjų — savizudybėmis, kaip šio romano vyriausiojo herojaus.

A. Baltrūno romanas „Tu mane šauki“, kuris jau baigiamas spausdinti, yra gabus rašytojo darbas. Jis tikrai derinasi su rašytojo autobiografinėje parašytomis mintimis: „Pagrindiniu savo ir apskritai rašytojo darbo uždaviniu laikau atkakliai, visomis savo kūrybinėmis išgalėmis skverbtis į gyvenimo gilumą, į žmogaus sielą, parodyti gyvenimo srauto kryptį ir perspektyvas“.

Labai natūralu, kad gilindamasis į sovietiską, lietuvių tautai jėga okupanto primestą gyvenimą, A. Baltrūnas tą gyvenimą parodo — be perspektyvų, ir vyriausiojo herojaus gyvenimą užbaigia katastrofa. Tai yra logiška išvada, kurią A. Budriūnas, kaip jautrus menininkas, gal instinktyviai nujautė, ar sąmoningai šią išvadą padarė.

NL redakcija nesigaili davusi šį romaną skaitytojams, kurie, redakcija spėja, nebūvo apvilti. „Tu mane šauki“ gambiai parašytas romanas. NL redakcija tačiau susirūpinusi, kad po to, kai šis romanas perspausdino „Nepriklausoma Lietuva“, kad neatsitikytų taip, kaip atsitiko su Siro Gira dėl jo gana patraukliai ir lengvai parašyto romano „Voratinė draikė be vėjo“, kurį NL perspausdino ir tuo rašytojui užtraukė kompartijos prievartavimą, turėjo būti atgailautas kito neva romano parašymu. Ar ir A. Baltrūno nesulaukus okupantinės kompartijos prievartavimo?

Šiam romanui pasibaigus, duosime naują romaną iš Lietuvos studentų gyvenimo.

Judy Ginn, Vancouver solistė, dirbanti kaip profesionalė, dainuoja per CBC radio ir TV.

DIDELIS VYTAUTO MARIJOŠIAUS PASISEKIMAS

Lietuvos operos dirigentas Vytautas Marijošius, dirbdamas konservatorijoje profesoriu, vis daugiau įsigyja pasitikėjimo ir įvertinimo. Jis ne tik diriguoja konservatorijos simfoninį orkestrą, bet dažnai kviečiamas kaip dirigentas svečias diriguoti įvairiuose festivaliuose, muzikinėse šventėse ir tt.

Liepos 7 ir 8, ir liepos 14 15 dienomis V. Marijošius buvo pakviestas diriguoti simfoninį orkestrą Hartfordo muzikos festivalyje, kurio metu buvo išpildyta W.A. Mozarto „Figaro vestuvės“ opera simfoninio orkestro išpildyme ir kitą savaitę — G. Bizet Simfonija Nr. 1 in C Major ir B. Bartoko koncertas Nr. 3 orkestrui su fortepijono solo, kurį išpildė pianistas Leonard Seeber.

Visi koncertai praėjo dideliu pasisekimu ir susilaukė aukšto spaudos įvertinimo.

DR. J. GIRNIUS LATVIŠKAI

Dr. J. Girnius veikalas „Tauta ir tautinė ištikimybė“ J. Zarinio išversta į latvių kalbą ir išleista latvių leidyklos JAV

KAIP ARTINAMI LIETUVOS IR GUDIJOS KALBININKAI

Gegužės 15—16 dd. Vilniaus universitete vyko Gudijos ir Lietuvos kalbininkų mokslinė konferencija, skirta gūdų 15—17 amžių rašytinių paminklų tyrinėjimui. Perskaityta net 15 pranešimų. Juos skaitė Minsko ir Lietuvos mokslininkai, kalbininkai. Kai kurių pranešimų temos: senosios gūdų kalbos leksikos tyrinėjimas, gūdų ir ukrainiečių kalbų paminklų bendrumas, teisminių knygų gūdų leksikos klausimai, rusų - gūdų kalbų santykiai 17 amžiuje ir kt. E.

Vilniaus operos ir baleto teatras pastatė A. Chačaturiano baletą „Spartakas“. Pastatė Vyt. Grivickas, o svarb. vaidmenyse pasirodė jaunimo atstovai Minderis, Kairienė ir Leonavičius.

„RŪTOS“ LEIDYKLA pradeda leisti Rūtos Knygą. Pirmąją knygą B. Milašius „Žvilgsnis Atgal“. Prieš kiekvienos knygos išleidimą spausdins Rūtos Knygos Informaciją. Iš šio leidinio skaitytojas galės apsispręsti, ar jam toji knyga išsitytina. Vienos knygos kaina \$2.00, tačiau jei užsisakoma

TREJOS DEVMERIOS

VEDA DR. GUMBAS

CHRUŠČIOV, KENNEDY IR GIRTUOKLIAI

Lenkijoje kursuoja toks iš ausių į ausį perduodamas anekdotas:

Chruščiovas besilankydamas Amerikoje, kalbino Kennedy:

— Ar pas jus gatvėje pasitaiko girtų, — klausė Nikita.

— Ne, atsakė John.

— Na, o jeigu aš susitikiu girtų, ar galiu nušauti?

— Šaukdyk visus girtus, — atsakė Kennedy.

Kelioms dienoms praėjus, spudoje pasirodė žinia: Kaž koks trumpas, drūtas, plikas ir su karpą prie nosies gangis teris nušovė penkius sovietų delegacijos narius...

Lenkijoje už šį anekdotą jau yra gavusių po 4 metų kalėjimo, o Bulgarijoje išleistas specialiai prieš anekdotus įstatymas.

trys knygos pasirinktinai ir iš anksto prisiunčiami pinigai — tereikia mokėti už tris knygas tik \$5.00.

Šios knygos pelnas bus skiriamas 16-tosios Vasario Gimnazijai.

P. Enskaitis, „Rūtos“ savininkas, 89 Napier St., Hamilton, Ont.

LIETUVOS BALETO SOLISTĖ

Tatjana Babuškinaitė — Vasiliauskiene dideliu pasisekimu dirba baleto mokytojos ir instruktorės darbu. Bostone ji turi centrinę baleto studiją. Be to, ji turi studijas dar Sharone, Orleave, Falmouhte ir Branstable. Cape Cod muzikos konservatorijoje ji yra baleto lektorė. Tat jos mokinių skaičius bus apie 400. Studijas administruoja jos vyras, baleto artistas, Jonas Vasiliauskas.

T. Vasiliauskiene pakvičiama instrukuoti baleto vietų ir taip yra apvažiavusi visą Ameriką, lankydama baleto trupes, studijas, mokyklas.

RUSŲ POETŲ LIKIMAS

24 metų amžiaus sovietų poetas ir vertėjas (į rusų kalbą išvertęs Donelaičio „Metus“) Josif Brodskij neseniai grįžo iš priverčiamųjų darbų stovyklos. Kovo mėn. jis buvo nuteistas kaip „veltėdis“ penkeriems metams priverčiamųjų darbų. Jo eilėraščiuose buvo rasta antisovietiško. Brodskis atliko bausmę kaip mėslo išvežiojantis viename Archangelsko sovchoze.

Achmatova, partijos išmesta iš rašytojų sąjungos, dabar gražinta atgal į sąjungą.

Vieną akimirka jam pačiam tapo nesmagu nuo savo žodžių. Kam visa tai?.. Ir dar čia, kavinėje...

Netrukus vaikas iš projektavimo skyriaus atsisveikino. Boria Perminskis, pamatęs įėjusį matematikos profesorį, taip pat persikraustė prie „veteranų“ staliuko.

Lauritėnas liko vienas. Dar užsisakė grafinuką. Jausdamas vis labiau apimantį girtumą, paprašė atsisikaityti. Pasakui nepažįstamas vyriškis, matyt, neberadęs sau laisvos vietos, prisėdo kurtu. Pauliui kažkodėl rodėsi, kad nepažįstamas keistai, gal net įtariai žvilgčioja į jį. Galvon pliuptelėjo pykčio banga.

— Aš Lauritėnas! — riktelėjo jis. — Architektas Paulius Lauritėnas...

Ir po to viskas paskendo tirštame užsimiršimo rūke. Pabudo skaudančia galva, namuose. Laikrodys rodė aštuonias. Reikėjo keltis ir skubiai ruoštis į darbą. Nebuvo jėgų. Galva svaigo, ribuliavo akys. Svetainėje girdėjosi Elės balsas. Ji kalbėjosi su motina, atvažiavusia vakar vakare arba šiandien rytą. Elė pati ją išskvietė ilgesniams, o gal ir visam laikui. Tikėdamasi patekti į pavasarinę grafikos parodą, ji dabar dirbo be atvangos.

Ant kėdės gulėjo apglamžytas svaikas. „Kaip ten vakar baigėsi viskas?.. — vėliau stengėsi prisiminti Lauritėnas.

Buvo kavinėje. Sėdėjo kartu su Perminskiu ir vaikinų iš „tipininkų“ skyriaus. Paskui jų vietoje prisėdo kažkoks pilietis.

„Aš Lauritėnas! — prisiminė jis savo paties žodžius. — Architektas Paulius Lauritėnas!..

Susiraukė, lyg staiga įskaudinęs atvirą danties nerimą. Po to važiavo į namus. Ne, dar kažkur buvo.

Bet kur? Pamažu ėmė ryškėti geležinkelio stoties salė, požeminiai tuneliai, vedantys į bagažinę. Su kažkokiais kariškiais, rodos, gėrė šampaną. Kodėl, būtent, ten? Kodėl su kariškiais? Matyt, restoranas jau buvo uždarytas. Paskui įėjo takai. Šitai Paulius jau gerai atsiminė. Belaukiant prie jo priėjo nepažįstama moteris, Važiavo kartu. Ji davė pinigų, o ji iš kažkur atnešė degtinės ir užkandos. Vėl važiavo. Pas ją į namus?

Daugiau bus.

A. BALTRŪNAS

ROMANAS

Tu mane šauki

41.

Dar niekad gyvenime Paulius nebuvo atsidūręs tokioje kvailoje būklėje. Prieš Augustiną jis jautėsi kaltas dar tada, kai juodu visiškai nebuvo susitikę. Jausmas egzistavo nepriklausomai nuo jo valios. Paulius pats nesuprato, kodėl anksčiau su Karuža stengėsi būti nuosirdžiu pašnekovu. Įdėmiai, kantriai klausėsi jo pasakojimų. Stengėsi be apsimetimo ir vaidybos išgyventi į senų, nuo laiko pageltusių knygų pasaulį ir būti atlaidžiu kiek juokingam Karužos entuziauzmui. Kažkas iš vidaus — gal tai savigny — diktavo, kad taip reikia. Dabar ne tik pati sąuacija, bet ir paprasčiausia žmogiška pareiga reikalavo tikro jautrumo, nuosirdžios paramos žmogui, kuris pasitikėjo juo, ir, matyt, gerbė. Kuris su ašaromis atsiprašinėjo, vietoje išprašęs drauge su kitais.

Bet ką jis galėjo dabar pasakyti Karužai gero ir paguodžiančio? Vaidmainiauti ir prieš jį, ir prieš save?

Taip jiedu prasėdėjo drauge gerą valandą. Lauritėnas keletą kartų bandė nukreipti šneką kitur. Net užsiminė apie Karužos knygas. Šis tik numojo ranka. Iš pažiūros, tiesa, dabar Augustinas atrodė nurimęs, tačiau viduje, matyt, teberuseno neperdeges sielvartas. Tik kai pagaliau Lauritėnas atsisėjo, nuodamasis išėiti, jis ilgai nepaleido rankos, tylėdamas žiūrėjo prašančiomis akimis, ir, jau visai išlydėdamas, priminė:

— Užeit prie progos, draugas Lauritėna. Mus aplanaksyt ir knygas galėsit apžiūrėti...

Pajutęs po kojomis šiligtvį, Paulius atsikvėpė lengviau. Bet palengvėjimas — tuo jis labai greitai įsitikino, — buvo tik laikinas. Ašarojantis Karuža vis dar tebestovėjo jam prieš akis. Ausyse, kaip ir pirma, tebeskambėjo jo gūdus, prislėgtas balsas.

Lauritėnas stabtelėjo ir pagalvojo: „O vis dėlto aš niekšas. Aš turėjau jam tiesą pasakyti“.

Bet ir ši išvada jo neapramino. Ir kodėl viskas taip šlykščiai susiklostė? Ne, ne dabar. Kodėl iš viso kažkoks kvailas atsitiktinumas suvedė jį tuomet

žvejų kaimelyje su Aldona? Pajūrys, suirutė namuose, nuolatiniai susitikinėjimai... Įkaušę pienburniai. Karužos ašaros, sąžinės priekaištai... Velnio viską!

Paulius jautė, kad krūtinė pilna pagiežos. Ir tam keistuoliui bibliomanui, ir Aldonai su visa miesčionių svita, ir sau pačiam.

Pats nepajuto, kada atsidūrė miesto centre. Eidamas pro kavinę, Lauritėnas sulėtino žingsnį. Užsukti? Jis atidarė duris ir nusivilkęs padavė savo paltą rūbininkui.

Mažoji salė buvo artipilnė. Pamatęs kampe Borią Perminskį ir pažįstamą vyruką iš tipinių pastatų projektavimo skyriaus, Lauritėnas prisėdo prie jų. Užsisakė konjako, kavos. Išgėrė porą taurelių paeilui.

— Energingai imiesi, brangusis, — pastebėjo Beliami.

— Kartais reikia, — burbtelėjo Lauritėnas ir išgėrė trečią.

Salėje šiušeno prislopinti balsai. Kažkas netoliese nusijuokė, kažkas garsiau pašaukė aptarnaujančią merginą. Ir vėl ramus, vienodas dūžgesys.

„... Šitai susipainioti, begėdiškai traintis su kažkokiais piemengalais. — Vėl išnirio, tik šį kartą jau aiškiai Karužos balsas. — Man skaudu, man gėda!..“

Jis pakėlė grafiną ir prisipylė dar vieną taurelę. Išgėrė. Pajuto, kaip stipriai konjakas trenkė į galvą.

Jam staiga kilo noras ginčytis. Išprovokuoti Perminskį. Juk anksčiau jis niekad neturėjo bendros kalbos su jaunaisiais architektais. O dabar — sėdi drauge.

— Boria, tu dabar novatorius? Perminskis tarsi nenugirdo jo.

— Aš irgi nesijaučiu toks nevykėlis, kad blogiau už jus sustačiau dėžes. Gerai, sutarkim, kad tai ir nūdieniška, ir gražu. Betgi visa tai ir paliks tik popieriuje. Kur gi tos aliuminijaus plastmasės, o kad ir paties paprasčiausio spalvoto betono plokštės? Jos yra? Turite jūsus? Juk viso to nėra. Matyti iš plytų, prikeriant išsklaipiusias gelžbetonio plokštes ir paskui kaišioti visur plyšius spaliais? Glaistyti, granituoti? Cha! Tai labai jau panašu į bažnytkaimio užkandinę, kur gražias rąstų sienas apkala šiferiu ir paskui aliejiniais dažais išteploja neva marmuro piliastus. Juo-kin-gal..

Niekas nepanoro su juo ginčytis.

Krepšininkai Australijoj

RAŠO SPECIALUS NL BENDRADARBIS
JONAS BULIONIS
AUSTRALIJA NUGALĖTA 93:88!

Po pergales prieš Devenportą 90:54, nugalėjom ir Burnie komandą 83:50 (joje žaidžia ir lietuviai Ant. Andrikonis). Turiu pasakyti, kad mūsų komandos moralė labai krinta, kadangi reikia kovoti ne tik aikštėje, bet ir su... šalčiu. Temperatūra naktį krinta iki 40 l. (kartais dar žemiau), o dienos metu paly la iki 60 l, tačiau nepajėgia išildyti kambarių, kuriuose reikia miegoti. Paklauskus bet kurių mūsų ekskursantų „kaip“ — atsakymas trumpas „šalta“. Mūsų vadovai įvertina Australijos lietuvių šiltes širdis, bet... kad jos ne šildo mūsų žaidėjų rankų ir kojų, kurios atneša laimėjimus.

Iš Burnie grįžtam 1 val. ryto, gulam į šaltas lovas, nes 8 val. ryto skrendam į Hobartą. Čia mus pasitinka lietuvių būrys su p. Kantvilu priekyje. Pirmą kartą čia pasiekiam „šimting“, laimėdami rungtynes 105:49.

Po rungtynių gerai paruošta vietos lietuvių vakarienė. Deja, mes negalim ilgiau džiaugtis, nes reikia išsėtis ir rytuoj vėl pirmyn — į Melbourną, šešioms rungtynėms per šešias dienas. Mūsų dienotvarkė žiauri!

Prieš Viktorijos rinktinę mes neišbėgam, bet išeinam vilkdami kojas. Jau prieš rungtynes jautėsi, kad bus tragedija. Pirmą kėlinį denigiam žmogus žmogų ir truputį esam geresni prie lentų. Bet po visą aikštę „nardo“ australai. Pilna salė žiūrovų (apie 800 asmenų), kurių daugumą sudaro lietuviai, ste bi mūsų žaidėjai. Varnas tolimais metimais palaiko lietuvių viltis. Čekauskas pavargęs, nėra veržlumo ir krepšį, visiškai be kovos dvasios. Pirmą kėlinį baigiam 31:28 savo naudai. Tačiau australai netrukus daro 38:33 savo naudai ir nuo to santykiu, mes jų daugiau nebepavejam! Varno metimai atsimuša į lanką, o jis pats nustoja savim pasitikėjimo, Čekauskas žvalgosi į Grybauską, kad gautų pailsėti. Jokio dengimo nėra. Komanda žaidžia 60% savo pajėgumo. Gaila, vietos lietuvių, kurie troško to laimėjimo. Bet tai buvo virš mūsų komandos ribų: Bražėnas nikstelėjo koją, Varnas su aukšta temperatūra, Adzima nepabėga — krūtinė skauda, o likusi komanda su „bėgančiom nosim“ bei kosuliu. Aišku, asaros nepadės. Turime galvoti apie ateinančias rungtynes, kurių dar liko keturiolika.

Sekančios rungtynės ketvirtadienį

prieš Viktorijos meistrį RENO komandą.

Šį kartą mūsų vyrai žaidžia truputį geriau kaip vakar dieną, bet vis dar neužtikrintai. Mums ne kartą tenka nusigąsti. Pirmą kėlinį baigiam 44:39. Mūsų žaidžia nevykusį, greitą, žaidimą ir Grybauskui tenka imti net kelias minutes, kad sustabdytų „pasitusių“ greitį. Čekauskas, apleidęs Sydnėjų, žaidžia kaip „ne savom rankom“ ir tas veikia komandą. Šilingas visuomet kovoja vienodai ir neblogai dirba prie lentų. Publika jį labai mėgsta. Vistik rungtynes laimim 97:77.

Penktadienį rungtynių neturim. Komanda laisvalaikį praleidžia mieste. Vakare balius, gan gražioje Brunswick Town Hall. Moterys su balinēm sukniom (puošniau, negu kad tikėjoms!), vyrai „smokinguoti“ plaukė į salę nešini maistu ir „bonkutēm“. Toks jau Australijos paprotys yra — į tokius balius atsinešti savo maistą, gėrimus, taip — lyg tai būtų balius namuose. Mūsų rinktinėi tokie balius patinka. Ji nemėgsta priėmimų pas burmistrus ar konsulus. Tai kaip kasdieninė duona. Daug atvažiuo iš toliau (per 100 mylių), kad tik pabendrautų su mumis.

Šeštadienį rungtynės su miesto meisteriu Church komanda.

Po keletos klaidų australai veda 4:0, bet mūsų žaidėjai išlygina ir veda 16:9, 26:25, baigdam pirmą kėlinį 36:29 ir pačias rungtynes 85:63. Šios rungtynės buvo vienos geriausių mūsų žaistų. Po šių rungtynių pradėjom galvoti apie atsigrėbimą prieš Viktorijos rinktinę.

Prie 2,200 žiūrovų (ši salė niekad nėra mačiusi tiek stebėtojų) mūsų rinktinė išbėga: Sedlickas, Slomčinskas, Varnas, Čekauskas, Jasevičius. Įtempimas nuo pat pirmos minutės. Lietuviai žaidžia neblogiau kaip prieš Church komandą. Pirmą pus laikį baigiam 30:26. Lietuviai žiūrovai, kurių buvo beveik tūkstantis, ragina ir plojimais priduoja kovos dvasios. Antrame kėlinyje pasekmė auga pamažu, tačiau mes kontroliuojam žaidimą. Laimim 71:57. Norėčiau pažymėti, kad į šias rungtynes vienas lietuvis važiuo 300 mylių ir atsivežė dar penkis australus, norėdamas parodyti lietuvių žaidimą. Šį kartą mes jo neapvykėm. Viktorijos rinktinėje žaidė amerikietis treneris Davalos, buv. profes-

Du J. Kraliausko romanai

RAŠO DR. ILONA GRAŽYTĖ

Mūsų literatūroje stiprių istorinių veikalų nedaug, nors lietuvių istorija yra neįsėmia mas šaltinis temų ir idėjų. To dėl Juozo Kraliausko „Titnago Ugnis“ sukėlė daug dėmesio savo gan originalia forma ir autoriaus pasiryžimu atkurti Mindaugo laikų dvasią. „Mindaugo nužudymas“ yra pirmojo romano tęsinys, laimėjęs, kaip ir pirmasis, „Draugo“ romano premiją. Deja jis patvirtina skaitytojų dažnai pastebimą faktą, kad tęsiniai būna silpnesni už pirmą knygą ir pailiustruoja kas atsitinka istoriniui romanui, kai rašytojas bando jį „pagerinti“.

Istorinis romanas atkuria kurio nors periodo įvykius, idėjas ar atmosferą. Pirmame atvejuje autorius paprastai kruopščiai surenka dokumentaciją ir sudeda ją į romano rėmus, įvesdamas intriga ir charakterius tik pavairinimui, sausi istoriniai faktai ne patrauktų skaitytojo. Šiuo atveju knygą būna paprastai gerai perduota istorija, bet prastas romanas. Atkurti laikotarpio idėjas autorius dažniausiai pasirenka karaktere-

rius kurie šias idėjas iliustruoja. Šios rūšies istoriniai romanai būna paprastai daugiau pavykę (Howard Fast istoriniai romanai yra geras pavyzdys) nors juose sutinkami žmonės visvien dažniausiai yra mario netės autoriaus pažiūriui išaiškinti. Tikrieji ir didieji literatūros istoriniai romanai atkuria laikotarpio atmosferą, žmonių galvoseną ir, kas dar svarbiau jų pajutimas ir reakcijos paprasties kasdienos dalykams. Tai pats sunkiausias rašytojo uždavinys. Atkurti viduramžių ūkininko pasaulį, kaip tai sugebėjo Selma Lagerloef „Kristin Lavrensdatter“, neužtenka istorinių duomenų. Jei rašytojas sugeba savo pasirinkto istorinio laikotarpio žmones padaryti tokiais tikrais ir gyvais kaip skaitytojo kaimynai, istorinis romanas išpildo savo paskirtį.

„Titnago ugnis“ ir „Mindaugo nužudymas“ bando atkurti Lietuvos istorijoje periodą, kada atskirų rikių valdomos žemės pirmą kartą pradeda kristalizuotis į vieną valstybę ir pagonybės epocha

sionalas, vadovaudamas visam žaidimui.

Po pergales, pradėjom ruožtis kelionei

į Adelaidę.

Visi sportininkai buvo visą laiką širdingai priimti ir lietuvių globojami, neblogiau kaip kad „mamos“ būtų juos prižiūrėjusios. Išleistuvės buvo labai įspūdingos. Susirinko keli šimtai lietuvių (darbo diena, tačiau jie rado priežastį nuo darbo — „ligą“!).

Po kelių valandų skridimo, nusileidom aerodrome, kur mūsų laukė vėl keli šimtai lietuvių. Vietos televizija „užriksavo“ mūsų atvykimą, fotografai „pyškino“ savo aparatais. Susitvarkė su bagažu, nuvažiuovom į lietuvių Namus, kur buvom supažindinti su Adelaidės lietuviams, bei pavaišinti. Kaip Sydnėjų ir Melburne, taip ir čia buvom apnakvinti pas lietuvius. Tą patį vakarą turėjom rungtynes prieš Adelaidės Vyčių (laimėjom 84:61, kuris savo eilėse turi gerą žaidėją J. Gumbį).

Sekančios rungtynės prieš latvius.

Jos buvo karštokos, ypač pirmame puslaikyje, kai latviai baigė 40:37 savo naudai. Toliau Lindės metimais, jie visą laiką vedė. O Varnas nebuvo per daug efektyvus savo dengimu. Vėliau, Modestas pridengė jį geriau ir Lindėi nebedarant sensingų metimų, mes išėjom į priekį, laimėdami rungtynes 97:78. Šios rungtynės ne vienam lietuviui kainavo po keletą australiškų svarų, nes daugumo-

je buvo duota 20 taškų „foru“...

Šias rungtynes labai gerai sužadė Modestavičius. Prie formos grįžta ir Čekauskas. Dėkui Dievui, nes dar laukia eilė sunkių rungtynių, ypač prieš Australijos olimpinę rinktinę.

Vakar mūsų žaidėjai laimėjo prieš Australijos lietuvių rinktinę.

87:57 (40:28). Nors lietuviams išmokė australus žaisti krepšini, būdami jo pionieriais, tačiau šiuo metu jie yra tik vidutinio pajėgumo ir mes rungtynes laimėjom daugiau sia žaidžiant tiems, kurie prie sunkesnių rungtynių „šildo“ suolą.

Prieš mūsų rungtynes, paprastai būna priešžaismis, daugiausia vietinių klubų lietuvių. Palyginus su mūsų kėm (Aušra ar Vyčiu) — Australijos lietuviams žaidžia daug geriau už Kanados lietuviams. Jos kovoje išvysto gerą greitį ir kartais metimus padaro neblogesnius už vyrus. Jeigu lietuvių vyrų komandos turi pasitenkinti tik antraeile role, tai mergaitės turi daug geresnę ateitį, nes jau šiuo metu, dvi lietuvių žemė 12 metų yra „steito“ rinktinėje. Ir visų Australijos lietuvių klubų krepšinio komandų uniformos yra labai tvarkingos. Jie turi ir treningus bei savo ženklukus. Savo sportine apranga Australijos lietuvių yra toli pažengę ir „neša“ kanadiečių ir amerikiečių lietuvių. Sveikinu visus!

J. Bulionis.

Kiekvienas nori savo trumpas atostogas praleisti gražiausioje ir geriausioje vietoje. CAPE COD kaip tik ir yra toji gražiausioji vieta, o OSTERVILLE MANOR

savin. Juozas Kapočius

yra pasirošęs savo svečiams suteikti ko geriausias poilsui sąlygas.

Vasarvietė atidaryta nuo birželio 24 d. iki rugsėjo 7 d. Užsakymus siųsti: Osterville Manor, Inc. West Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.

Telefonu kreiptis: Osterville, Mass. GArden 8-6991.

prada da būti skaldoma iš Rytų ir Vakarų ateinančios krikščionybės. Brutalus ir dramatiškas periodas domnuoja mas Mindaugo asmenybės. „Titnago ugnis“ — Mindaugo pastangos pasiekti gausios ir įtakos viršūnę, „Mindaugo nužudymas“ — rikių ir žynių kova prieš Mindaugo pramatytą ateitį, jo ir jo sunų nužudymo pagrindinė priežastis. Turėdami tą patį istorinį pagrindą, romanai gerokai skiriasi vienas nuo kito.

„Titnago ugnis“ neturi stiprios intrigos. Parašyta atskiras epizodais, kuriuos jungia Gauuzado, bebrų meozio tojo svajones ir lauvilo Ker naves vaidovo, keršto planai, „Titnago ugnis“ yra daugiau impresionistinė knyga. Atskiri trumpi fragmentai staiga priartina skaitytoją prie tų laikų papročių, žemės darbų, gamtos didelės ir paslaptingos baimės, tvirtovės kiemo užesio, medžioklės. Daugybė istorinių detalių čia ir padeda sukurti savotišką atmosferą, laiko tekėjimą, vientisumą. Kraliauskaus nesirūpina duoti charakterių vidujinį konfliktą, pagrindinių veikėjų aistros ir baimės tėra eskizai, autorius nepriduoda tam didelės reikšmės. Personazų daug — rikiams, žyniams, kareiviams, žemdirbiam ir nei vienas pilnai neišbaigtas. Rašytojas lengvai lauzo intriga ir nesirūpina per daug veiksmo išreiškimu. Vis dėlto, nežiūrint viso to, „Titnago ugnis“ yra pavykęs istorinis romanas. Pavykęs dėl to, kad autorius visoje knygoje siekė to patio tikslo: priartinti skaitytoją prie anų laikų kasdienybės, nebandant jos dirbtinai dramatiizuoti. Yra melodramatiškų epizodų, bet jie kontroliuojami ir neužima per daug vietos. Šis romanas turi tai, ko daugeliui romanų trūksta: nuotaikos, jungiančios visas detales ir visus charakterius. Dėl to fragmentinė, mozaikinė „Titnago ugnis“ yra gyva knyga, nežiūrint visų trūkumų.

„Mindaugo nužudymas“ turi mažiau trūkumų konstrukcijos atžvilgiu, bet kaip knyga yra ką kritikai vadina „interesting failure“. Romanas turi aiškią intriga — priežastys privedusios prie Mindaugo nužudymo. Trys pagrindinės priežastys: žemaičių valdovo Treinotos kerštas už žemaičių žemių atidavimą kryžiuočiams; žynių neapykantą Mindaugui, paneigiam senovės dievus ir papročius; Daumanto, Mindaugo svainio, pavydas. Daugiausia dėmesio autorius skiria Daumanto charakteriui, kuris yra kartu ir žynių ir Treinotos irankis. Čia ir randame pagrindinį skirtumą tarp dviejų istorinių romanų: „Titnago ugnis“ — istorija žmonių gyvenimo būdo detalėse, „Mindaugo nužudymas“ — istorija personažų galvosenoje ir konfliktuose. Pirmuoju atveju negalima reikalauoti ypatingai stiprių charakterių nes ne juose glūdėjo knygos prasmė, bet antrajame atvejuje, jei charakteriai yra nepakankamai įtikinančiai sukurti, viss romanas nustoja savo reikšmės.

Negalima pasakyti, kad autorius nebando Daumantą padaryti gyvu žmogumi. Jis bando parodyti jo motivaciją, vidujinę baimę ir degeneraciją, susidėjusių aplinkybių spaudimą, bando atskleisti jo vidų. Tik, deja, pavydas kaip kerštas yra dvi žmogiškos aistros, kurias romane perduoti reikalauja iš autoriaus didelės kontrolės. Kitaip, vis kas pavirsta į melodramą. Šio pavojaus Kraliauskaus kaip tik ir neišvengia. Pavyzdžiui, skaitytojas greitai susipažįsta su Daumanto instinktu su naikinti tai, kas pažeidžia jo savimi pasitikėjimą; pašvėsdamas visą knygos skyrių Daumanto pagėgimui gerti šiltą kraują, autorius pavertė jį karikatūra. Panašią epizodų knygoje galima rasti ir daugiau. Rašytojas, bandydamas padaryti savo personažus kuo daugiau „flambojant“, atitraukia juos nuo tikrovės. „Titnago ugnis“ duodama tikrai charakterių eskizus vis dėlto sukurė istorinę tikrovę, tuo tarpu „Mindaugo nužudymas“, be susto jimo dramatiizuodamas kiekvieną charakterį, išėjo iš istorinės dramos ribų ir pavirto istorine melodrama.

Nukelta į 6-tą psl.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS
ANGLISKOS IR ITALISKOS MEDŽIAGOS
Kostiumų kainos (su vienu kelnėm) \$65, \$75, \$85 ir \$95.
Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.
79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

BALTIC WOODWORK CO.
DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABITAI.
IR KITI ĮVAIRIOS MEDŽIO DIRBINIAI.
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.
Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.
Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884.

Baltica Investment Corp.
Autorizuotas kapitalas \$ 120.000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsmst.
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse.
Už indėlius mokame 8% dividendą.

JOE'S BUTCHERY & GROCERY

J. LAURINAITIS
ALUS IR ĮVAIRIAUSI MAISTO PRODUKTAI.
ILGAMETIS PRITYRĖS SAVININKAS SVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ DEŠRŲ GAMYBOJE.
VISKĄ PRISTATO Į NAMUS ARBA Į PARENGIMŲ VIETAS.
PRISTATYMAS GREITAS IR SAŽINGAS Į VISAS MIESTO DALIS.
1918 FRONTENAC ST. Montreal. LA 4-0209.

Tel. 525-8971

Tony's Photo Studio

PORTRETAI · VEDYBOS · KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS · MAZAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS

1920 Frontenac St. Montreal, P. Q. T. Laurinaitis

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS
Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)
Tel.: garažo 366-0500
namų 366-4203

Telefonas 768-6679

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.
Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.
1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

ME 7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS
117—6th Avenue, Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

Atostogine tema.

Universali lietuvių vasarvietė

Kaip mane nešė "pilkas šuniukas" atostogauti į Cape Cod pas p. Kapočių.

Į galą liepos Montrealyje buvo taip karšta, kad norėjo si atostogauti kuo toliausia nuo miesto. "N.Liet." skelbi asi amerikoniai, kad pas juos ir ramu ir gera prie jūros, šiltos golfo srovės.

Tai gi, vieną tokį karštą rytą sėdau į patogų, greitą autobusą su nupieštu pilku šuniuku „Grey Hound“ ir nuo 8.15 ryto pasileidau į Cape Cod'ą pas p. Kapočių, kuri man patarė Dr. J. Šemogas.

Per valandą atvažiavau iki Amerikos ir čia mus pasitiko USA muitininkai. Nekratė. Bet kai parodžiau savo pasą ir bilietą, tikrintojas nustebė, kad bilietas tik vieną pusę. Kodėl į vieną?

Jam įtartina, ar tik aš nematau pabėgti iš Kanados ir pasilikti Amerikoje. Patikrinęs visus, kviečia mane į raštinę, ir prasideda tardymas. Ką aš veikiu Montrealyje, kiek turiu su savim pinigų, kiek laiko čia manau būti, kur važiuoju ir ko važiuoju?

Aiškinu prancūziškai, o jis nesupranta. Matau, kad reikalas krypta blogon pusėn. Ir prisiminė man opera „Boriss Godunovas“, kurioje vienuolis Varlamas, pirmą gynėsi skaityti nemokąs, o kai pasirodė iš rašto, kad ji ruošiasi pakarti, tai staiga su sigriebė: „Jau jei man kartu vės gresia, tai ir aš mokėsiu paskaityti — duokit raštą“.

Taip ir aš pamiršus prancūzų kalbą, pradėjau aiškinti angliškai, kad važiuoju atostogą į Cape Cod'ą pasimaudyti jūroje, būsiu 2—3 savaites, grįšiu su bičuliais automobiliu, pinigų turiu tiek ir tiek, kuriuos man davė mano vyras, kuris dirba lietuviškame laikraštyje „NL“ redaktorium. Paskutinę frazę išgirdęs, pašoko: O. K. O. K. greit atidavė pasą su bilietu ir „Good luck“ — važiuok toliau.

Per Vermonto kalnus keliai puikūs, vietomis mekskalas lyg mėlynų kilimų išklotas, o per vidurį geltona juosta. Kalnų oras dar tiesiog stebuklus — reumatai, artritai nustoja skaudėti. Lengva kvėpuoti. Malonu ir gera.

12 val. mūsų greitas „pil kasis šunelis“ sustoja Burlingtone prie restorano, ir visi eina pietauti. Manau, važiuoju „šuneliu, tai ir paprašysiu karštą „šunelį“. Sakau, duokite man Hot dog, kavos ir keiko. Laukiu, laukiu ilgiausiai, — pagaliau atneša didži ausį padėklą pilna visokių lėkščių ir lėkštelių, o „šunelio“ ir nėra... Sakau, aš gi prašiau Hot dog. Sako, čia ir yra...

Dūriau šakute į tą atneštą didelį gabalą, o gi žuvis... Mūsų kanadiškį šoferį čia pakeitė amerikonas. Abu jie važiuoja labai atsargiai. Nors ir ekspresas, bet greičiau kaip

65 mylias nevažiuoja. Apie 4 val. atvažiuojame į Lebanoną. Čia labai karšta, saulė ke pina negailestingai.

Restorane prašau atsigeri ti Vichy. Padavėja matyti pirmą kartą tokį žodį girdi.

Tai duokite, sakau, 7 up.

Ne, sako, tokių dalykų pas mus nėra. Matyti, kad čia ne Montrealis, o Amerika... Į Bostoną atvykau 6.30. Pavažiavus kiek nuo Bostono, pradėjau jausti burnoje sūrumą, tai jau netoli jūra. Hyanis atsiradau tik apie 11 val. naktį.

Čia išaišpino, kaip pasirodė, senoje autobusu stotyje ir p. Kapočius manęs įieškojo apie val. laiko.

Po 16 valandų kelionės pagaliau atvežė mane p. Kapočių į Osterville Manor vilas, kurios visos baltos, išmėtytos po didelį plotą pievos ir visos pilnos vasarotojų iš US A ir Kanados.

Tik įžengus į koridorijų, iš klotą kalimais, išgirdau links mus balsus. Pasirodo, čia pat baras. Tuoj dailininkas V. Jonynas pakvietė atsigavinti po ilgos kelionės. Čia pamatčiau daug pažįstamų, kurių nemačiau net nuo Lietuvos laiku.

Tą naktį ilgai negalėjau užmigti nuo pergyventų visos ilgos dienos įspūdžių.

Ant rytojaus buvo gražus oras ir po pusryčių visi ruošėsi pajūrin maudyti.

Čia visi lietuviai. Buvo malonu girdėti kieme ir pajūryje tik lietuviškai kalbant. Čia buvo daug kanadiškų: p. P. Viliušiai, Adamoniai, Dr. Ma liškai, p. Ivanauskienė, p-lė Gingouse, pp. Dargiai, kun. Gaida.

Ir amerikoniai: prof. Yla, p. Griauzdė, J. Pauličis, p. J. Karvelis, pp. Levickas, Bagdonas, Ruzgas, pp. Vaišiniai ir daug kitų, kurių aš ne pažinau.

Iš dailininkų čia yra V. Jonynas su ponia, V. Vizgirda su ponia ir Č. Janušas su ponia, su kuria man ypač malonu buvo susitikti ir prisiminti mūsų valstybės operą, kurioje mes 14 metų kartu dirbome.

Pasinaudodama labai gera proga, visus dailininkus paprašiau paupti savo kūrybos paveikslų „N. L.“ loterijai. Visi buvo taip malonūs ir visi pažadėjo po paveikslą tikrai paaukoti. Tai man labai malonu pranešti „N. L.“ skaitytojams ir loterijos dalyviams.

Iš teatro malonu buvo čia matyti dirigentą V. Marijošį su ponia, baletininkus pp. Vasiliauskus. Jie visi čia dirba muzikos ir baletu srityje. Ypač malonu, kad ir Lietuvos operos žymūs dirigentai

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSET
& SEGUIN

Barristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-9501
Res. BE 3-0978

A. E. Mc KAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 Northern Ontario Bldg.

330 Bay Street.

TAUPLYK IR SKOLINKIS
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

„PARAMA“

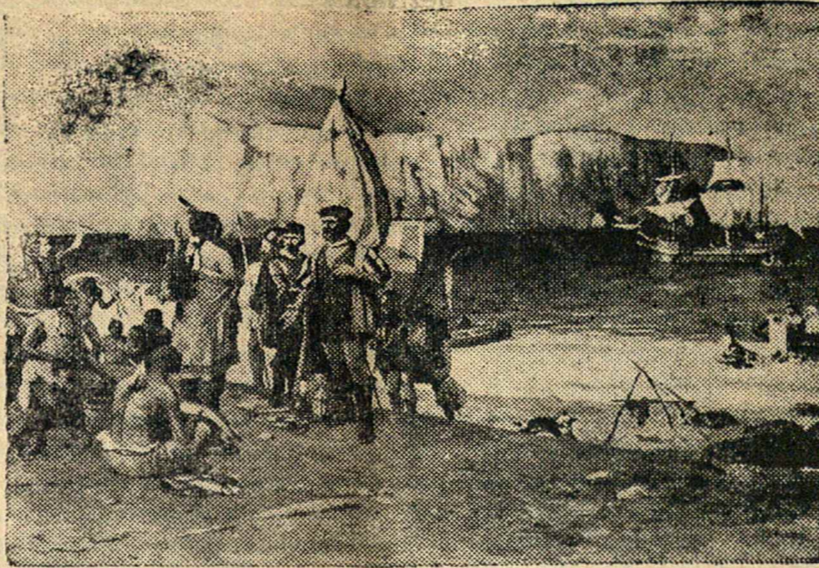
Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723
Už depozitus „Parama“ moka 4¼% vieton 4¼% ir už asmenines paskolas „Parama“ ima 7% vieton 7½%.

Už paskolas ir — morgičius — 6½%.
Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupty dydyje, bet nedaugiau \$ 2,000.00.

„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.
Kasos valandos:
dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienius;
šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val.,
o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.
tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

Pažinkime Kanadą

Kanados atradimas — 1534 m. Prancūzų ekspedicija vadovaujama Jacques Cartier, jūreiu iš St. Malo, pasiūsto Prancūzijos karaliaus Pranciškaus I-jo, įplaukė į St. Lawrence upę. Jis paliko kryžių prie Gaspere ir grįžo į Prancūziją. Paveikslas vaizduoja Cartier prie Perce Rock. — Imta iš paveikslų, piešto J. D. Kelly, Confederation Life Collection.

SASKATČEVANO POTĄŠO TURTAI SIEKIA ŠIMTO BILIJONŲ VERTĖS

Saskatčevano provincijoje žemė po žemę pasaulyje didžiausi potašo kiekiai. Jų vienu užtekty tręšti viso pasaulio ariamus laukus 500 metų. Pušė tuzino bendrovių lenktyniaudamos domėjosi blizgančiais kristalais ir įdėjo 150 milijonų dolerių ir penkerių metų kovą prieš šio krašto apgadintą geologiją. Galutinai 1962 m. rugsejo m. International Minerals & Chemicals Corp. (Canada) Limited pasiekusi beveik per stebuklą kasimo rezultatų, pasiuntė pirmąjį penkių bilijonų tonų krovinį į rinką. Atradimo svarba pasauliui ir jo žemės ūkiui yra neįvertinama, nes maisto padaugėjimas nulėms visas rungtynes tarp žmogaus ir žemės.

Potašas turi savybę kalio. Kalio druska turi ūkiškos reikšmės baterijų gamyboje, mūlo, televizijos vamzdžiams, vitaminų piliulėms, ugnies gesintojams, ir net aironautų kvėpavimo įrengimams. Ir vistiek šie visi reikšmingi dalykai neatstoja tos svarbos, kaip trašos. Be potašo visi augalų lapai turėtų

tas, V. Marijošius, ir Lietuvos baletu solistė T. Babuškinaitė - Vasiliauskienė dirba labai sėkmingai.

Per dvi savaites vasaravimo čia buvo dienu be saulės, vėjuotų, šaltokų ir tada jau niekas į pliažą nėjo. Vasarotojai tada išvažinėja po apylinkes pasivažinėti, į miestukus apsipirkti ir t. t. Vieną tokį be saulės sekmadienį su pp. Viliušiais aplankė Bostone gyvenantį ir sergantį dailininką Viktorą Andriūšį.

Po kelių operacijų jis dar silpnas. Jo žmona, p. Aldona, iškėlė mums puikias vaišes. Jų butas pilnas puikiausių paveikslų, kuriuos nupiešė dailininkas kai dar buvo sveikas. Kazin, ar daugiau benupieš? Pp. Viliušiai išgijo paveikslą, o aš gavau dovanų, kurios primena man tremties operą, kurioje su vyr. Lietuvos vals tybinio teatro dailininku, Viktoru Andriūšiu, teko drauge dirbti. Pakeliui už sukome pas pp. Griauzdes.

Jų nuosavim name taip gi daug paveikslų mūsų dailininkų. N. Yorke, Bostone ir apylinkėse gyvena daug dailininkų lietuvių, todėl čia lietuvių namai išpuošti meniškais paveikslais.

Telefonu pasveikinęs pp. Santvarus ir pp. Gustaičius, leidomės į Cape Cod.

Mums važiuojant iš Bostono, mūsų kelias buvo beveik tuščias, bet jau į Bostoną, mašinos kaip didelė jūra bangavo viena prie kitos, skubėję namo iš Cape Cod'o pajūrio.

Bus daugiau.

PETER ZINKO

BARRISTER & SOLICITOR

ADVOKATAS IR NOTARAS

Tel. office: LE 1-1054

Res.: BE 3-2472

1 Roncesvalles Ave.

Toronto 3, Ont.

vysti, derlius turėtų susiraukti, ir trumpu laiku visas gyvenimas šioje planetoje turėtų baigtis. Taip kad devynios tonos potašo iš gautų dešimties Saskatčevano provincijoje grįž atgal į žemę. Nereikia stebėtis, kad žinia apie potašo kiekius sudrebino agronomus ir pačias vyriausybes visame pasaulyje.

Potašo telkiniu esimas Saskatčevano buvo žinomas daugiau kaip dešimt metų; bet dešimt požeminių upių ir kiti vandenys prisotindavo skalūnus ir klintis (angliakasių ir kitų kasyklų pabaisa) ir dėdavo sluogsnį paskui sluogsnį ant potašo viršaus. Bet kada 20 bandymo skylių (viena skylė kainuoja \$50,000) išryškino kiekius daug turtingesnius, kaip buvo laukta, direktoriai iš International Minerals and Chemicals Corp., tai Jungtinių Amerikos Valstybių verslas, nutarė, kad užsispyrimas, drąsa ir laisvas kapitalo atėjimas turi nugalėti. Laikė devynių mėnesių kasyklų darbininkai mėgino savo patirta technika išsklaidyti vandenį ir pilti cemento skiedinį į kiekvieną atsiradusį plyšį. Kada tas nepasisekė, darbą prižiūrėtojas Alex Scott, vyko į Vokietiją tartis su inžinieriais dėl naujos procedūros prasimušti per vandeniu užlietą paviršių.

Tam tikrais prietaisais nuleidžiant vertikalius tunelius pasiseka vandenį sklaidyti. Ie visi prietaisai kaštuoja dar du milijonus dolerių ben drovei. Vokiečių firma Haniel & Lueg moko technikos, kuri gali ir pajėgi prieš nepermdaujama gamtą. Jie siunčia visą komandą ekspertų į Saskatčevaną pagelbėti Scotui. Po penkerių kieto darbo metų IMC rado būdą prieiti prie potašo ir tuo šiaurės Amerikai laimėjo didelį mūšį. Kaip pasaulyje didžiausi reikalingų trašų šaltiniai jie pagelbės mineralais neturtinoms žemėms duoti derlių ke leriopai didesnį, tai Saskatčevano potašo kiekiai yra daugiau negu tik pelningi atradimai. Tai yra naujas pirmos eilės ginklas kovoje už gerovę ir žemijos saugumą.

SUBSIDIJOS ŽEMĖS UKIUI

— Imperial Oil Co. Sarnijoje, Ont., stato 5 mil. dol. chemijos fabriką, kuris gamina acrylonitrilą — produktą, kuris reikalingas gaminant sintetinę gumą, plastiką ir kit.

Palaikydama želės ūkį ir tvirtas produktų kainas, Kanados vyriausybė ūkininkams praėjusiais metais primokėjo 46.911,793 dol. Parduodant užsieniečiam sviestą primokėta 26,000,000 dol., tat viso pernai Kanados ūkininkai išfė deralinė vyriausybės gavo 124,789,915 dol.

JUOZAS AUDENAS

Ekonomistas

Tarpininkauja Mutual Funds

investavimams:

109 Warwick Street

Brooklyn 7, N. Y.

Geriausiai pailsėsit per atostogas garsiaame
CAPE COD — OSTERVILLE KURORTE PRIE A'VIRO ATLANTO
jūros pliažo — gražioje lietuviškoje
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd. Osterville Cape Cod Mass 02655 USA.
Tel. (Area 617) 428-8425.

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.
- Siemet svečių patogumui padidinta valgykla ir salionas ir įrengta daugiau žaidimų aikštelių ir kt.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą Atidaroma vasarajimui nuo birželio mėn. 15 d. iki rugs. 15 d. IŠ ANKSTO KREIPTIS:

Ed. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston Mass. 02-124 USA.
Tel. 288-5999, o po birželio 15 d. tiesiai į vilą
AUDRONĖ — MRS. MARIJA JANSONAS.

CALGARY, ALBERTA

KANADOS LIETUVIŲ B-NĖS CALGARY APYL.

paskutinė šiais metais gegužinė (piknikas), ruošiamą rugšėjo mėn. 6 d. Labour Day savaitgalį gražiame pp. Nevadu ūkyje, Crossfield, Alta. Calgary ir apylinkių lietuvių ir jų draugai maloniai kviečiami dalyvauti.

Apylinkės Valdyba.

KUN. B. JURKŠAS

atsilankymo proga Vak. Kanadoje, Holy Cross ligoninės koplyčioje atlaikė Šv. mišias Calgary ir apylinkės lietuviams. Dalyvavo gausus būrys tautiečių.

Pamokslu metu pasakė daug gražių žodžių ir davė nurodymus lietuvių išlaikymo reikalui.

Nuoširdus ačiū. Tačiau daugumas tautiečių nustebo, kada po pamaldų svečias nuvyko į Calgary lietuvių draugų gegužinę (šiai dr-jai priklauso nemažai tokių „lietuvių“, kurie tyčia iš Lietuvos ir lietuviybės).

DU ROMANAI...

Atkelta iš 5-to psl.

Stilistiškai „Mindaugo nužudymas“ turi mažiau detalių, mažiau žvilgsnių iš arti į anų dienų kasdienybę negu „Titnago ugnis“. Dialoge Kralikauskas nevertoja archaiškų formų išskyrus senuosius daiktų ir veiksmų pavadinimus. Bendrai stilium mažiau išdirbtas negu pirmame romane, nes jam autorius skiria mažiau dėmesio. Dėl to ir peršasi mintis, kad autorius norėjo šį romaną padaryti skaitytojui labiau prieinamą, idomesnį, labiau dainamišką, įvesdamas daug daugiau veiksmo, tirštesnių spalvų. Jei jam būtų pavykę tai atsiiekti, nevertojant per daug teatrališkų priemonių, „Mindaugo nužudymas“ būtų stipresnis romanas už „Titnago ugnis“. Dabar lyginant abi knygas, kaip istorinius romane, reikia pripažinti, kad Juozas Kralikauskas „Titnago ugnyje“ sugebėjo atkurti Mindaugo laikų dviasių geriausių kada jis ją matė pro prasto bebrų medžiotojo akis, negu „Mindaugo nužudyme“ pro asmenišką ir politinių intrigų verpetus.

Ilona Gražytė.

PRANEŠAMA APIE
NAUJĄ GYDOMĄJĄ
MEDŽIAGĄ —

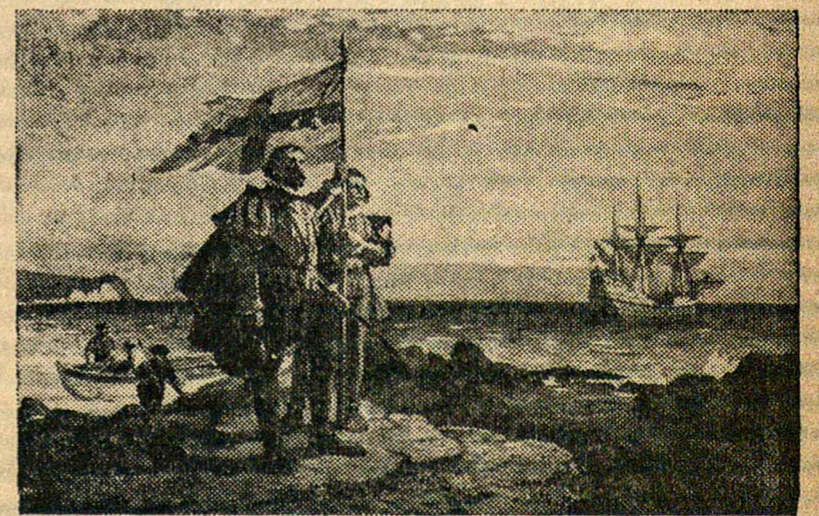
Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebancią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per keletą minučių su mažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą. Visais tyrimų atvejais, švelniant skausmus, įvykdavo hemorojų susitraukimą.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis pagerejimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio Dyne),

kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą. Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose „Preparation H“ vardu. Prašykite visose vaistinėse.

Garantuota — arba gražinami pinigai.

Pirmoji britų vėliava šiaurės Amerikoje — tai buvo 1497 metais, kada John Cabot, Venecijos keliauninkas buvo Anglijos karaliaus Henry VII tarnyboje, ir pasiekęs Cape Breton, išlipo į krantą ir įsmeigė šv. Jurgio kryžį, kartu paimdamas valdžion Anglijos karaliaus vardu visas žemes. Iš paveikslų, piešto J. D. Kelly, Confederation Life Collection.

HAMILTON

AR TIKRUOJU KELIU EINAME?

Hamiltono lietuvių Kolonija kadaise buvo pirmaujanči tautiniuose poreiškiuose, darbšti ir vieninga. Kartais buvo statoma pavyzdžiui ir ki toms bendruomenėms. Lai- kui bėgant, kasdieną darė- mės stipresni finansiskai ir bendrai ekonomiskai. Su to- kiu stiprėjimu, stiprėjo ir su sigrupavimo tendencija pa- gal finansus, išsilavinimą, partinį bilietą ir dar kitokius išmislus. Esamuojau laiku to- kia padėtis stabilizavosi, gal būt, bent iki naujo persigru- pavimo. Tačiau ir tokio persi- rikavimo metu, vistiek nebu- vo pamiršti mūsų tautinei eg- zistencijai palaikyti ir stiprin- ti reikalai. Tuo tikslu prieš keletą metų būrelyje tautie- čių kilo sumanymas pasista- tyti namus — Lietuvių Na- mus, kuriuose galėtų virte virti visas mūsų kultūrinis gyvenimas be tikėjimo ir pa- saulėžiūros skirtumo, o ypač tokia sava pastogė reikalinga būtų mūsų priaugančiai kar- tai.

Po eilės metų dėl nereca- laus planavimo tų namų šian dieną dar neturime, tačiau vieną kartą jie vistiek bus pa- statyti. Dėl minėtų namų sta- tybos buvo balsų už ir prieš. Tai normalus reiškinys: juk negali būti visi žmonės vie- nos nuomonės, kad ir kaip opiu klausimu.

Pastaruoju laiku projek- tuojami statyti antrieji na- mai, kurie numatomi pava- dinti Jaunimo Centru. Šių na- mų sumanytojas, planuotojas ir vykdytojas yra vietos pa- rapijos klebonas. Jų statybai jau surinkta ir dalis lėšų (ka- kas mini net 80 tūkst. dol., bet tas skaičius dar nėra vi- sai aiškus). Statyba numato- ma pradėti rudenį. Dėl šių namų taip pat pasisakoma ir teigiama ir neigiama. Teigia ma prasme tai būsianti gera vieta lietuvių ugdymui jau nimo tarpe.

Neigiama — skaldymas bendruomenės. Juk supranta- ma, kad Jaunimo Centre vietos bus tik katalikiškam jaunimui, o kur dėtis nekata- likiškam? Nekatalikų tikėji- mo lietuviai yra mažumoje ir jie nėra pajėgūs nei fiz., nei fianniškai pasistatyti atski- rų pastatų savo jaunimui, ku- rie taip pat yra lietuviai. Iš- eina, kad juos mes turime nu- rašyti į nuostolius lietuvių knygoje. Iš patirties žinome, kad jei šeštadienį pr. mo- kykla po parapijos „stogu“, joje negali būti evangelikas mokytoju, skautams negali vadovauti ev. skautė. Jei tė- vas ar motina priklauso nepa- tinkamai organizacijai, jų duklė nepageidaujama giedo- ti chore, arba patys tėvai tu- ri pasirinkti ar chorą ar savo organizaciją. Tad ar čia ne- skaldymas lietuvių ir kolo- nijos?

Tai viena. O antra — nėra mums jokio reikalo statyti tokių pastatų, kurių šeimini- kais mes niekad negalėsime

būti. Tuo labiau, kad mums trūksta daug nuosavų pasta- tų mūsų įvairiems porei- kiams. Vyskupija ar Vatika- nas ir taip pakankamai tur- tingi. Ištikrųjų, jei mes sielo- jamės ir esame nuoširdūs lie- tuviai savo tautos ateitim ir jos atžalynu — turėtume pa- sitenkinti vienais namais, vie- na pastoge ir jaunimui ir se- ninimui ir katalikui ir kitokio tikėjimo tautiečiui. Hamilto- nu pilnai pakaktų vienų na- mų ir visiems. Jei kada nors tokie namai mums jau nebū- tų reikalingi, mes su jais ga- lėtume pasielgti kaip tinkam- i. Jaunimo Centro šeimini- kais mes esame tol, kol pini- gą duodame ar dar žadame duoti. Po to mūsų šeiminka- vimas ir baigsis.

Dėl neigiamo pasisakymo, vieną sekmadienį bažnyčioje patarta „nesikišti į bažnyčios reikalus“. Taip. Jei tai būtų tik parapijos salės reikalas — gal ir galėtume tylėti, bet ir tai parapijiečio pareiga pasi- sakyti būtų, ne vien tik pini- gą duoti. Betgi čia statomas rūmas, kad parapijiečiai ir bendruomenės nariai turėtų praesti tylomis ju nepastebė- ję. Tokiu svarbiu reikalu rei- kia daug kalbėti ir daug „kiš- tis“.

Šio teigimo teisingumą pa- tvirtina neseniai įvykęs dar vienas naujas faktas Ameri- kos kontinente, kur lietuvių lėšomis pastatyta ir pačiu lie- tuvių vadovaujama mokslo institucija vad. Marijos var- du abiturientams neleidu su- giedoti giesmės ar maldos sa- vo gimtąja kalba?

Šio įvykio dažnas nuoši- rdis lietuvis buvo sujaudin- tas ir pasipiktinęs. Daug fak- tų žinome apie lietuvių lėšo- mis statytus pastatus Ameri- kos kontinente. Betgi iš tų fa- ktų niekad nepasimokėme. Tačiau vieną kartą turėtume pasimokyti!..

Jaunimo Centro statyba vyks aukų ir bingo lošimo pa- grindu. Bet ar pagalvojama, kad bingo kiekvieno momen- tu gali būti nutrauktas, kad parapija ir esamo klebono ga- li netekti. Kas tada atsitiks su Centro skolomis ir pačiu pastatu? Tokie klausimai irgi reikėtų pergalvoti ir praleisti įvairias galimybes.

Sis pasisakymas pareikš- tas pastatyti klausimui, ar ei- name tikruoju keliu?

Parapijietis.

Z. Pulianauskas.

LIETUVIŲ KREPŠINIO RINKTINĖS

Išvykos į Australiją Kanados Komitetas skelbia aukotojų sąrašą Nr. 7. Aukovo: 10 austr. rališkų svarų J. Tonkūnas iš Scarboro (per Tėvą Korneli- jų OFM), 45 dol. Wellando ap. vald. (40 dol. ap. vald. ir 5 dol. Z. Pilyponis), 25 dol. Toronto VI. Pūtvio šaulių kp., 22 dol. Windsoro ap. v- ba per A. Stygienę (po 2 dol. V. Barisas, A. Juškauskas, F. Švabauskas, R. Puida, A.

„TALKA“ PERŽENGĖ 700,000 DOL. KAPITALĄ

„Talka“ įžengė į antrą šių metų pusmetį perlipdama 700,000 dolerių ribą. Pirma- sis metų pusmetis buvo gana lėtas balanso augime, bet ge- ra pažanga buvo padaryta pa- skolų išdavime bei narių skai- čiaus paaugime. Balanso po- zicijos yra matomos žemiau- talpinamoje lentelėje:

Paskolos asmeninės	299,382.28
Paskolos morgičių	285,017.05
Raštinės turtas	1,064.42
Garantijos deponitas	
Leag.	21,302.37
Kasa - banke	62,202.66
Investicijos	57,029.59
Stabilizacijos fondas	613.05
CUNA Supply	
dividentas	6.28
Pereinamos sumos	130.00
Balansas	726,747.70

Dabartinis metų yra 766 narių, deponitų 188, skoli- ninkų 268. Per liepos mėn. įstojo 10 naujų narių, išstojo 3, pašalinti 2. Kredito K-tas leido per liepos mėn. išduoti naujų paskolų 13 narių 47,200.00 dol. Tuo būdu ben- dra suma nariams yra išsko- linta daugiau kaip pusė mili- jono dolerių.

Pavasario pradžioje buvo gautas iš Ontario provincijos valdžios insurance Departmt sutikimas pakelti skolinimosi normas asmeninės pasko- loms iki 5,000.00 dol. ir nekil- nojamo turto — morgičių pa- skoloms iki 15,000.00 dol. Tuo būdu dabar nariai gali pasiskolinti didesnėmis sumo- mis. Iki 5,000 dol. paskolos iš- duodamos garantuojant žiran- tams, ikeičiant masinas ar baldus ant Chattel Mortga- ge, garantuojant antruoju morgičiu. Iki 15,000 dol. pa- skola išduodama garantuota pirmuoju morgičiu, nedaug- iau kaip 60% turto vertės.

Kviečiami reikalingieji pa- skolos tuo pasinaudoti, kame palūkanos yra mažesnės ne- gu kitose skolinimose įstaigo- se ir yra nemokamas gyvybės draudimas paskolos sumai. Dar daugelis mūsų tautiečių reikalingi paskolos nueina į Pi- nansines Kompanijas, kur ten- ka mokėti iki 24% ir nėra jo- kio draudimo. Daugelis ma- no, kad jei skolinsis iš Finan- ce Kompanijos, tai nereikia jokių žirantų, garantijų bei turto užstatymo. Tačiau taip nėra, nes pasirašant tenai ga- vimui paskolą, apacioje ma- žytėm raidėm yra įrašai, ku- riuo užstatoma mašina ar bal- dai ar kas kita. Šis dokumen- tas yra kartu prašymas pas- kolai, vekselis ir Chattel Mor- tgage. Todėl visai nenuostabu, kad šis morgičius tuč tuojau įregistruojamas Registry Of- fice prie teismo. Smarkiai su- klysta tie, kurie galvoja, kad gauta paskola tenai yra labai- confidentiali ir slapta niekam

Atkelta iš 2-ro pusl.

Tautkevičius, B. Balaišis, Z. Styga, Dr. Naikauskas ir še- šios pavardės po 1 dol.), 15 dol. Sudburio ap. vald. (3 dol. J. Bataitis, po 2 dol. J. Remeika, K. Rimas, viena pa- vardė neišskaitoma ir šešios pavardės po 1 dol.), 10 dol. PLIAS-ga Toronto sk., po 5 dol. B. Racevičius (St. Cat- harines), V. Bačėnas, 2 dol. M. Bebyk ir 1 dol. Mazlo- veckas.

Š. m. liepos mėn. 6 d. Kana- dos Komiteto kasoje buvo 363,42 dol. (pašūsta centrai 1,500 dol.), o bendrai Kana- doje iki liepos mėn. 6 d. su- rinkta buvo 1,936.55 dol. (Į šią sumą neįtraukta 10 austr. svarų, dar neiškeistų banke).

Kadangi krepšinio rinktinė buvo pašūsta užtraukus sko- lą, mes prašome visų tautie- čių prisidėti prie jos panai- kimo, pasiunčiant auką išd. L. Rickevičienė, 4 Avon Av. Toronto 9.

Spaudos Inform.

nežinoma. Nuėjus į Registry Office kiekvienas gali gauti tą knygą ir pamatyti, kiek kas turi skolos morgičių ar chattel morgičių pavidale. Ir kai pavartai tą knygą, tai tie- siog nuostabu, kiek daug lie- tuviškų pavardžių naudojasi Finance kompanijų patarna- vimu. Argi ne laikas visiem prieš einant į Finance kompa- niją užsukti į lietuvišką ban- kelį ir išsiaiškinti paskolos są- lygas? Reikalui kilus visi kviečiami pasinaudoti lietu- viško bankelio patarnavimu.

TAUTOS FONDO ŽINIOS

Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje Hamiltono sky- riaus ruoštas paskutinis šo- kių vakaras birželio 30 d. Brant Inn, Burlingtone su- traukė svečių per šimtą. Šo- kiai vyko atviram ore ant On- tario ežero kranto. Vakaras praėjo geroje nuotaikoje ir davė pelno. Vakaro pajamas sudarė 729,45 dol., išlaidas 575.27 dol. ir gautas pelnas 154.18 dol. Tautos Fondo naudai. Specialiai fantų lote- rijai 15 dol. paaukavo prel. dr. J. Tadarauškas. Laimės staliukus aukovo A. Šilinskas — statybininkas, A. Gudelis — ABC Auto Body savini- kas, Z. Bolskis ir P. Armo- nas — Concesion Garage sa- vininkai. Fantų loterijai su- rinkto valdybos nariai iš visuo- menės. Visiems aukotojams priklausio nuoširdi padėka.

Tautos Fondo vykdoma me- tinė rinkliava eina visai prie pabaigos. Rinkliava buvo nu- tarta baigti iki liepos 1 d., ta- čiau dėl prasidėjusių vasaros atostogų nusitęsė ilgiau negu numatyta. Iki šiol jau yra su- rinkta apie 700 dol. Visi, ku- rie dar buvo nespėti rinkėjų aplankyti prašomi savo auka prisidėti prie Tautos Fondo parėmimo. Artimiausiu laiku baigus rinkliavą ir paruošus apyskaitą apie tai bus paskelb- ta spaudoje.

LIETUVIŲ ENCIKLOPE DIJOS LEIDYKLA

Išleido labai gražiai paruoš- tą B. Kviklio „Mūsų Lietuva“ I tomą: Šiame 752 puslapių to- me aprašoma Vilnija ir dalis rytinės Lietuvos. Knyga la- bai gausi vietovių iliustracio- mis, didelio formato ir puo- sniai išleista. Vieno tomo kai- na prenumeratoriams 10 dol. Pavieniai tomai pardavinėja- mi po 15 dol. Iš viso numaty- ta išleisti trys tomai. Norin- tieji šį tikrai vertingą leidinį užsiprenumeruoti prašomi kreiptis pas Liet. Encikl. ats- tova St. Dalių tel. FU 5-8602. Prieš užsisakydamas kiekvie- nas galės asmeniškai pamaty- ti ir pavartyti šį leidinį, kad žinotų jog užsisako didžiaus- ią ir vertingiausią knygą iš- leista šiais metais. Taip pat, kurie dar yra skolingi už Lie- tuvių Enciklopediją gali sko- lą apsimokėti ten pat, nes jau gautas XXXI tomas. Norin- tieji užsisakyti Lietuvių En- ciklopediją nuo pat pirmo to- mo gali tai padaryti labai len- gvomis išsimokėjimo sąlygo- mis. J. D.

LIETUVIAI VEIKIA VI...

Atkelta iš 2-ro pusl.

STUDIJŲ SAVAITĖ VASA RIO 16 GIMNAZIJOJE

Rugpjūčio mėn. 8—16 d. Vasario 16 Gimnazijoje, Hu- ettenfeld'e (Vok.) įvyks XI Lietuvių studijų savaitė. Šios Studijų Savaitės bendroji tema „Krikščionybė modernia- me pasaulyje“, drauge pažy- mint 250 m. nuo Donelaičio gimimo ir mirties bei laisvės kovų 20-mečių.

Studijų savaitę ruošia Vo- kietijos Ateitininkų sendrau- gių ir Studentų sąjungos, Evangelikų „Jaunimo Rate- lio“ nariai, Vyr. Skautų raji- nas ir Europos Liet. Fronto bičiuliai. Globoja PLB Vokie- tijos Krašto Valdyba.

SUVAŽIAVIMAS JAUNIMO

Stuttgarte įvyko apylinkės jaunimo suvažiavimas, orga-

Canadian Vickers Ltd. ieško

10 Turret Lathe Operators
Toolmakers
10 Milling Machine Operators
Radi Drill Operators
Horizontal Boring Mill Operators
Planer Operators
Ingersoll Operators

Suinteresuotieji turi būti pilnai prityrę, sugebą naudo- tis brėžiniais ir mokėti patys nusistatyti mašinas. (Dieninė ir naktinė pamaina. Ypatingai geras atlyginimas naktinei pamainai).

Coppersmiths

Turi būti prityrę gaminant katilus, vamzdžius ir t. t. ir pajėgūs, naudojant planus, išsidėstyti.

Normalus dirbančiųjų socialinis aprūpinimas. Suinteresuotieji priimami pasikalbėjimams ir vakarais nuo 7 v. iki 9 v. vakaro Rugpjūčio 20, 21 d. d.

Kreipkitės asmeniškai Employment office
4970 Notre Dame East. Montreal, P. Q.

Giedra po audros

Praėjusį rudenį, kaip žino- me, Liet. Namų narių tarpe kilo žymesnė desorientacija, ir pasekmėje to LN V-ba ga- vo tiek daug pareiškimų atsi- imti pinigus. Rezultate to, nuo 1963 m. gruodžio 2 d. iki š. m. vas. 27 d. 14 narių atsi- ėmė net \$16,300.

Be abejo, LN v-bai tai bu- vo sunkus bandymas, bet jis buvo atlaikytas ir visiems, pi- nigų paprašiusiems, jie buvo nustatytu laiku, arba pagal asmenišką narių susitarimą išmokėti. Tik labai atsargios LN v-bos finansinės politi- kos dėka, ji galėjo duotus tau- tiečiams pažadus tesėti.

Nuotaių pasikeitimas atė- ju greičiau, negu didelė v- bos narių dalis tikėjosi. Šia- me straipsnyje man malonu pranešti, kad liepos 31 d. bu- vo išrašyti paskutiniai čekiai tiems nariams, kurių pareiški- mai buvo laike 6 mėnesių ne- patenkinti ir dalis jų pinigų laukė.

1964 m. kovo 15 d. visuoti- name LN B-nės narių susirin- kime buvo išrinkta nauja 10 narių v-ba, o mane nariai vėl išrinko v-bos p-ku. S-mas vienbalsiškai įgaliojo v-bą Delta kiną perdirbti į sales ir klubą. Mano didžiausiu rū- pesčiu buvo grąžinti pinigus tiems, kurie jų prašo.

Šia proga aš nuoširdžiau- siai dėkoju V-bos ir savo var- du tiems 22 LN nariams, ku- rie ir toliau liko nariais su bendra \$5,600.

Pakartotinus pareiškimus grąžinti jiems pinigus prisiu- n

nizuotas kun. K. Senkaus, igaliotinio prie Baden - Würt- tembergo krašto. Dalyvių bu- vo apie 30. Programa — įvai- ri ir populiarai: referatai, pa- šnekėsiai, diskusijos, šviesos paveiksiai, dainos ir t. t. Su- važiavimas davė progos jau- nimui pabendrauti lietuviš- kioje aplinkoje, dvasiškai-tau- tiškai atgaivinti, bendruo- meniškai sustiprėti. Gražu, kad studentai Hermanaitė ir Bartusevičius atėjo į paga- bą rengėjams ir aktyviai pri- sidėjo prie programos.

Linkiu tad visiems LN na- riams vieningumo, ištvermės ir entuziazmo, o galutinę per- galę, siekiant didelių, gražių ir taip reikalingų Tautos Na- mų Hamiltone, bus mūsų pu- sėje!

St. Bakšys
LN V-bos p-kas.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAE BANKELYJE

„TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 5,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.

Leidžia Varpininkų leidinių fondas

Redaguoja E. BOREIŠA.

Eina dešimti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

MONTREAL

KAS VAŽIUOJA Į NEW YORKĄ

savo mašina - karu, maloniai prašomi paskambinti Nepriklausomos Lietuvos redakcijai telefonais: DO 6-6220. Būsi-me labai dėkingi.

SKAUTŲ STOVYKLA

užbaigta labai iškilmingai ir įspūdingai dalyvaujant labai gausiam atsilankiusių į šį savaitgalį skaičių montrealiečių.

Stovyklą įvertino Montrelio Seimelio Prezid. pirm. K. Andriūškevičius, tėvų vardu tarė žodį V. Žižys.

Geriausios skautai vasarotojai apdovanoti. Stovyklautojai ir jų tėvai patenkinti.

DLK KLUBO REIKALAI

Statybos planai ir miesto leidimas jau gauti. Valdyba ir komisijos tuo reikalu turėjo bendrą posėdį. Vedami pasitarimai su statybos kontraktoriais, kuriems paduoti pasiūlymus nustatytas laikas iki rugsėjo 1 dienos.

Klubo Valdyba.

M.O. TREALIS NUGALĖJO TORONTĄ

Rugpjūčio 8 — 9 d. M. L. S. K. „Taurus“ sportininkai dalyvavo draugiškose krepšinio rungtynėse Vasagoje.

Zaidžiant pirmose rungtynėse prieš Toronto „Aušros“ komandą, mūsiškiai išlošė 48:36. Taškų pelnė: K. Kuncevičius — 15, A. Gražys — 10, V. Šipelis — 7, A. Keturka — 6, H. Celtorius — 4, V. Rupšys — 4, S. Baršauskas — 2, D. Lukoševičius.

Sekancią dieną, sekmadienį, išlošęs prieš „Aušrą“, „Taurus“ pasirošė žaisti prieš stipresnę „Vyčio“ komandą. Puslaikyje gerai lošdamas „Taurus“ vedė 18:14. Po puslaikio „Vyčio“ komanda stipriai susiėmė, bet negalėjo pasigauti „Taurus“, ir mūsiškiai laimėjo 37:35 santykiu. Taškų pelnė: K. Kuncevičius — 11, A. Keturka — 7, A. Gražys — 7, V. Rupšys — 6, S. Baršauskas — 4, V. Šipelis — 2, H. Celtorius.

„Taurui“ buvo įteikta puiki taurė kaip Vasagos krepšinio meisteriui.

KNYGŲ REIKALU

Aukštesniųjų lietuviškųjų kursų mokiniais reikia perskaityti spalio knygą „Gatvės berniuko nuotykių“. Gal kas turi šią knygą parduoti, nors jau naudota, ar gal gali vienam kitam mokiniui paskolinti perskaityti, tai apie tai prašomi pranešti NL telefonu DO 6-6220.

J. Kardelis labai prašo tautiečius, kurie iš jo yra pasiskolinę Dr. A. Šapokos redaguotą Lietuvos istoriją, V. Krėvės „Dangaus ir žemės sūnūs“ ir kitas knygas, tas knygas gražinti, nes jam dabar jų labai reikia.

● P. Kaulakis, mūsų kaimynas, NL rėmėjas, lankėsi NL redakcijoje ir sutvarkė prenu meratos reikalus.

DR. J. ŠEMOGAS

5441 BANNANTYNE, Verdun
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p.m.
antradienį ir penktadienį 2-4 p.m.
trečiadienį 7-9 p.m.
šeštadienį 11-1 p.m.

PO 7-3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

DR. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

PARENGIMŲ KALENDORIUS

KLK Moterų dr-ja rugsėjo 20 d. ruošia madų parodą. KLK Moterų dr-jos rudens balius - koncertas paskirtas spalio 24 d.

— Sv. Elzbietos, šv. Kazimiero parap., d-jos vakariene ir kaukių balius spalio 31 d.

— Lapkričio 7 d. Nepr. Lietuvos literatūros vakaras ir loterijos užbaigimas.

Lapkričio 28 d. Šv. Kazimiero parap. vyrų choro koncertas - vakaras.

Spaudos balius bus 1965 m. vasario 6 dieną.

ATOSTOGINE TEMA

straipsnyje 6-me puslapyje „Universali lietuvių vasarvietė“ praleistas įspūdingas parašiusios E. Kardelienės parašas. Taipgi praleista, kad Eastone persėdant į kitą autobusą teko laukti daugiau kaip 2 valandas. Be to, neteisingai parašyta Ponios Ginguos pavardė, kas šiuo patikslinama.

VANCOUVERIO LIETUVAITE

p. Macijauskaitė - Piotrowski Montrelio priešolimpinėse varžybose 100 metrų bėgime laimėjo pirmąją vietą ir todėl turės atstovauti Kanadą Olimpiadoje, kuri įvyks Japo nijos sostinėje, Tokio mieste.

Montrelio anglų spauda įdėjo platesnį jos laimėjimo aprašymą su atvaizdu ir pažymėjo, kad ji yra gimusi Lietuvoje.

● Dr. Navickas iš JAV atostogaudamas viešėjo Montrealyje pas pp. A. Kudžmus, kur turėjo persigirti dabar daugelį žmonių dabar kankinantį gripą, nors ir nelabai žiauru.

● Dr. S. Daukša su Ponia va saroja Ponių Natkevičienės ir Nagevičienės vedamoje vasarvietėje, viloje Rūta, esančioje prie Pymatuning Lake, kur vasaroja ir S. Smetonienė. Visi vasarotojai montrealiečiams siunčia sveikinimų.

● Al. Vičas, ekonomistas, dėstydamas Lojolos kolegijoje, gavo stipendiją tęsti studijas ir siekti mokslinių laipsnų.

● Op. sol. Blauzdžiūnaitė - Motekaitienė atostogaudama viešėjo Montrealyje brolio Jurgio Blauzdžiūno šeimoje.

● Dr. A. Jurkus, montrealiečių pp. Jurkų sūnus, gyvenęs Ottawoje, tuokiasi su Irena Beresnevičiute Toronte rugsėjo 12 d. Prisikėlimo bažnyčioje.

DR. V. GIRIŪNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemount Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., 1a 11 kamb.
WE 2-6662; namų 737-9681

NOTARAS

J. BERNOTAS
B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2079
Tel.: UN 6-4364

Advokatas

STASYS DAUKŠA, LI., D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 902 ir 903
Tel.: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS

JOSERH R. MILLER
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Užsakas: Robertas Gudas, V. Emard su Linda Mancini, St. Gilles parapijos.

J. Jurėnas gavo iš Lietuvos telegramą apie savo brolio Po vilo mirtį. Reiškiamė gilius užuojautos.

Lankėsi Montrealyje Delhi G. Klebonas Dr. J. Gutauskas.

B. Žemgulytė dabar yra St. Jude Hosp. 14 Marois Blvd., Laval - des Rapides, 681-3875.

Salės inventorius išlaidoms aukėjo po \$10 Tretininkės ir O. Motuzienė. Žolinij šventei gėles nupirko K. Jokubaus kienė. Bažnyčios duris pažadėjo išdažyti I. Petrauskas.

Praejusio sekmadienio rinkliava — \$266.

A. V. Parapijos piknikas įvyks paskutinį mėn. sekmadienį, rugpj. 30 d., Palangoje. Visus kviečiame dalyvauti.

Dabar yra taksų mokėjimo laikas miestui. Mūsų vandens taksos yra \$633.13 ir nuosavybės taksos — \$1,402.90. Vandens taksos jau užmokėtos. Dabar reikia eiti prie nuosavybės taksų išmokėjimo. Dalyvaudami parapijos piknike, galite prie šio stambaus čekio savo auka prisidėti.

S. Daukantas rašė: „Lietuviai, ką širdyje turėjo, tą ir žodžiu reiškė. Kas narsesnis karėje, tas ir vyresnis; kas do resnis, išmintingesnis ir teisesnis, tas tiesos suole sėdėjo: tardamas: teisiamam ir Dievas padeda“.

MOKSLE PASIZYMEJUSI LIETUVAITE

G. Zabaraukaitė įstudama Marianopolio kolegijon laimėjo įstojamąjį konkursą ir drauge The Knights of Columbus stipendiją Nr. 284. Iš keturių konkurenčių, G. Zabaraukaitė yra pirmoji.

● L. Stankevičius, radio valandėlės vedėjas, su šeima atostogų išvažiavo į JAV.

● Pp. Jarulaičiai iš Los Angeles lankėsi Montrealyje, ap lankė Viktoriją Stankevičienę ir atvežė daugeliui Montrelio lietuvių sveikinimų iš Los Angeles lietuvių.

● Inž. V. Šipelis, su motina atostogavęs Cape Cod, sugrįžo į Montrealį ir jau tęsia darbus.

● Greibus Alfonsas su šeima atostogaus leidama yra išvykę į Bostoną, Mass.

● Adomaitis Jz. atostogų proga lankėsi Toronte, aplankė savo gerus bičiulius: Jz. Šarūną ir Z. O. Girdauskus.

● Lesevičius J., turėjęs nuosavybę Verdune, persikėlė gyventi į LaSalle.

● Matusėvičius Andrius, žmona išleidęs atostogauti į Vokietiją, pats atostogavo JAV.

PARDUODAMI LANGAI

4 metus dėvėti, labai gerame stovy, su sieteliais.

Teirautis tel: 484-9649.

I.G.ELECTRIC R'd

Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

LIETUVISKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS SEKMADIENĮ PER CFMB STOTĮ, BANGA 1410, 10 VAL. VAKARO, Programos vedėjas L. Stankevičius.

Telef.: 669-8834

TAUPLYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827
Santaupos apdraustos vienam milijonui dolerių.
Mirties atveju pagal turimą draudimo polisą santaupos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,5%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus paskolų draudimas skolintojo mirties ir invalidumo atvejais.
Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadien. nuo 10.30 iki 12.30 val.; dieną — antradienį, trečiadienį ir ketvirtadieniais nuo 10 iki 1 val.; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val.
Šv. Kazimiero parapijos salėje: sekmadien. nuo 10.45 iki 12.30 val.
3907 Rosemont Blvd. Tel. 722-2472: trečiadien. nuo 7 iki 9 val. ir penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

— Kun. J. Gaudzė, kurio primicijos įvyko prieš 2 savaites šv. Kazimiero bažnyčioje, paskirtas tos parapijos vikaru.

— Parapijos piknikas pp. Vekterio farmoje rugpj. 30 d., ne 31.

— Pakrikštytas Noelle ir Justino Kibirskčių sūnus Algio, Justino ir Andriaus vardais.

ŠV. KAZIMIERO VYRŲ CHORAS

rimtai organizuojasi ir pasiryžęs lenktnyauti su Aušros Vartų parap. choru. Vyrų choras stipriai susitvarkė administraciniu atžvilgiu. Choro vedėjas Juozas Skyris pasiryžęs chorą gerai išlavinti. Choras išsirinko valdybą: Pirmininkas Kazys Ambrašas, vicep. M. Mačiukas, izd. V. Kalinauskas, ūkvedis P. Žukauskas, sekr. R. Verbyla. Si valdyba su choro vedėju rūpinasi visais choro reikalais, nustatė darbų planą: choras repetuoja ir verbuoja dar naujus choristus; choristas V. Vanagas lankydamasis Čikagoje, chorui gavo daug gaidų, kurios bus panaudotos choro koncertui; Vėlinių dienai choras ruošia P. A. Yon mišias „Requiem“, o lapkričio 28 dienas bus paruoštas koncertas, po kurio bus šauni vakariene. Choro vadovybė dėkinga K. Lukui, kuris vakarienei pažadėjo ka lakutieną. Bendrai Šv. Kazimiero parapijos Vyrų choras pasiryžęs prisidėti prie Montrelio lietuvių lietuviškosios dainos kultūros kėlimo ir puoselėjimo. Beje, koncertui - va karienei pusė bilietų jau išparduota.

SEKMINGAS ISPANŲ KALBA ELTOS BIULETENIS

Birželio mėn. ispanų kalba Argentinoje išleistas Eltos biuletenis turėjo gražaus pasi sekimo. Argentinos, Urugvajaus ir Venecuelos laikraščiai plačiai panaudojo biuletenio medžiagą, įvairiais, Lietuvai palankiais požiūriais, apie ją rašydami. Vieni laikraščiai skelbė tiesiog žinias iš biuletinio, kiti, įvairių laikraščių bendradarbiai, naudojami Eltos medžiaga ir savo vardu dėjo atskirus straipsnius. Paminėtini laikraščiai: El Dia, El Plata, El Pais, El Debate, El Diario, El Spanol, La Religion. Lietuvos spaudos atadžė ir Eltos redaktorius K. Či biras čia daug ir nuoširdžiai pasidarbavo. E.

● Pas pp. Kuprevičius sveičiavosi pp. Kuprevičiai iš Bostono.

● Į New Yorką rugpj. 23 d. dalyvauti Lietuvių dienoje vyksta Toronto šokėjų grupė „Gintaras“, Hamiltono „Gyvataras“ ir Aušros Vartų choras.

ALLIANCE REALTIES INC.

Montreal Real Estate Board Nariai.

D. Ealtrukonis RE 7-0844
P. Rudinskas HU 1-2957
J. Skučas RA 2-6152

Sklypai, residenciniai namai, apartamentai, investicijos, morgyčių parūpinimas.

TORONTO

SVARBIOS SPORTO RUNGTYNĖS,

kurios turėjo įvykti Toronte tarp Šiaur. Amerikos krepšinio rinktinės, sugrįžusios iš Australijos, ir Kanados olimpinės rinktinės šią savaitę, rugpjūčio 21 d., dėl svarbių techninių kliuvinių nukeltos į sekantį šeštadienį, rugpjūčio 29 dieną. Plačiau bus paskelbta sekančiame NL numeryje.

JŪRŲ SKAUTŲ VADAS TORONTE

j. s. H. Stepaitis, grįžęs iš atostogų, toliau eina vado pa reigas.

Kelios jūrų skautės pasiryžusios dalyvauti kelionėje Mi nesotos vandenimis ir vykstančius į Čikagą rugpj. 22-28 ir rugs. 5-7 dienomis pra šo jas paimti ir tuo reikalu pa skambinti E. Namikienei. L E4-3763.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Praeitą savaitę KLF sąskaiton imokėjo \$100 Lietuvos aviacijos karininkas Juozas Žilys, kuris neatsisako ir kitus lietuviškus reikalus paremti. Gerb. p. Žiliumi už auką nuoširdžiai dėkojame.

Praejus vasaros atostogoms laukiama, kad aukavimas Liet. Fondui žymiai pagyvės. Eilė asmenų, jau anksčiau yra pasižadėję Fondui aukoti, dabar jau būtų laikas savo įnašus atnešti.

K. L. Fondas.

● A. Rinkūnas, TŽ red. ir mokytojas, su šeima atostogauja Springhurst.

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ LIUTERONŲ

„Vilties“ parapija, kurios klebonu yra pernai įšventintas kunigu Alg. Žilinskas, praėju sį sekmadienį turėjo metinį pikniką. Nuo rugpjūčio 17 dienos klebonas su šeima išvyksta atostogų, todėl pamaldy nebus rugpj. 23 ir 30 dienomis, o parapijos reikalais reikia kreiptis į J. Povilaitį, tel. 255-9516. Pamaldos prasi dė normaliu laiku nuo rugsėjo 6 dienos.

KEATING FORD

Sales Limited

4415 Bannantyne Ave.
FALCON FAIRLANE
GALAXIE THUNDERBIRD
MUSTANG — TRUCKS

Used cars

1 year guarantee

Kreipkitės į

LEO GURECKAS

Keating Ford Sales Ltd.

Jūsų lietuvis atstovas

769-8831

Keating Ford Sales Ltd.
Tel. namų DO 6-2548
Ištaigos 769-8529

District Estate Brokers Inc.

MONTREAL REAL ESTATE BOARD NARIAI
3907 Rosemont Blvd.
Tel. 722-2472
Namai, žemė, paskolos.
A. Gražys — 739-9328
P. Jasutis — LA 2-7879
10 METŲ PATIRTIS

ROYAL — LONDON-LANCASHIRE

Draudimo Bendrovės YRA ATSTOVAUJAMOS:
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Quebec Insurance Brokers
Association Nariai
3907 Rosemont Blvd.
Tel.: 722-2472.
GAISRAS — AUTOMOBILIAI — ATSAKOMYBĖ — GYVYBĖ.
Tikslus ir greitas pataravimas.
Sąskaitos Lite No. D-752

LAIKRODININKAS

ANTANAS ŽUKAS
1855 WELLINGTON ST.
Tel. WE 2-0644.
TAISAU IR PARDUODU ŽEMOMIS KAINOMIS LAIKRODZIUS IR JUVELYRUS.

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.
SIUVU, PARDUODU. Taisau ir Remodeliuoju. Vasaros laike saugojimas. (storidžiai).
6396 Bannantyne, Verdun.
PO 7-6183.

PINE LAND CORP.
agentas ROMAS VERBYLA
Investavimui žemė St. Hubert, netoli St. Helen salos (1967 m. pas. parodos vieta).
Telef. 254-4287 ir VI 4-9254.
Adresas: 5360 Beaubien, Apt. 4. Rosemount.